

List izhaja vsaki dan razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L. 8.—, 3 mesece L. 22.—, celo leto L. 75.—, v inozemstvo mesečno L. 6.50 v. e. —. Oglasnina za 1 mm prostora v širini 1 k. —, v višini 1 k. —. Oglase in obitne oglase L. 1.—, za osumrtice, zahvale, ... L. 50, oglase denarnih zavodov L. 2.—, ... na prvi strani L. 2.—.

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravnisti. Rokopisi se ne vračajo. Nežrakovna pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne "Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, L. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Svečani obhod

(Piše I. E. Šrom iz Moskve)

Moskva je nudila dne 7. novembra 1927. od ranega jutra pa do poznih večernih ur enega izmed najprejstnejših prizorov v svoji zgodovini. Sicer pa se je že mnogo pisalo o tem, kako se zna Moskva postaviti povodom raznih svečanih prilik, kako zna prirejati veličastne manifestacije in proslavljati obletnice...

Že na vse zgodaj jutraj omenjenega dne je bil Rdeči trg obdan po kordonu pehote ter zaprt za vse nepoklicane goste. Ves ceremonijal proslave desetletnice ruske oktobrske revolucije je natančno izdelan in posluje za vojaško točnostjo.

Ko so civilni povabljeni in mnogi inozemski zastopniki in odposlanci napolnili obe strani Leninevega mavzoleja, tribune in tudi stopnice, je stala rdeča armada že zbrana na svojem mestu. Vojski so ročno korakali, konji artiljerijskih vpreg so natrkavali z udarci podkev po tlaku stranskih ulic, a na trgu so kopali njegov neugladni tlak konji konjeniških eskadronov. Vidijo se brezštevilni napisi z vsemi mogočimi gesli. Povabljeni od blizu in daleč jih čitajo s tribune ene za drugimi. Jutro pa je hladno in vsa Moskva je ovita z gostim meglo.

Točno ob 9. uri zadonijo trobente in Vorošilov, ki je še pred enim četrtim razpustil svoj oddelke, jih je sedaj predstavljaj urejene in razporejene. Kalininu. Strogo po vojaško mu je javil stanje posadke in z istim strogo ostrim vojaškim ponosom je spremljal drobnega predsednika izvršilnega odbora, ki je stopal ob kilometre dolgih vojaških vrstah, ki so bile kot ena sama nepregledna niz tiptičnih sivih sukenj. Kalinin se je tu pa tam ustavil za hip, da odgovori vojakom s par besedami na njihovo predpisano pozdravljanje.

Ko je bilo pregledovanje vojaških čet končano, se je podal Kalinin s prvaki komunistične stranke, sovjetske vlade in armade na tribuno poleg Leninevega groba, da bo imel govor. «Hural» zaori po zadnjih stavih govora kot grom in ob vseh internacionalne začno pokati topovi s starega Kremlja. Oddanih je bilo nekoliko tisočev strel in streljanje je bilo tako silno, da je bil ves ogromni trg v enem samem hipu pogrnjen z gostim zadušljivim dimom.

Po Kalininu je imel kratek govor Buharin v imenu Centralnega odbora komunistične stranke, nato je sledila prisega angleškega komunističnega Callachera, kateri je obljubil av imenu svetovnega proletariata pomoč sovjetski zvezi za slučaj, da bi jo angleški imperializem vojaški napadel!

Po teh ceremonijah so zadonela zategnjena povelja in nato je šlo vse eden dva. Prvi oddelki so defilirali pod osebnim poveljevanjem generala Vorošilova. Ko so korakali mimo tribune, jih Kalinin ni pozdravljaj z nje, temveč je stopil s tribune na tlak. Nakrat se tu velika masa občinstva na tribunah vznemiri in zavalovi. Z druge strani trga se je napravljalo proti njemu nekako črno krdečo jezdece. Ta črna pega je bila podobna zveri, ki je pripravljala na skok. To je bil kavkazski ongijski polk, oddelek severokavkaskih domorodcev, čefe slavnega Hadži-Murata. Ni bilo to defiliranje konjice, kot si ga navadno predstavljamo, temveč let, brezumen let nekoliko stotim jezdecem na prekrasnih konjih, let črnih plašev, plavih hlač in svetlih mečev, ki so jih jezdecu sukali v najbolj divjem diru s tako urnostjo in lahkotu, kot bi vihrti peresa. V neverjetno divjem zagonu so švigili mimo tribune, a njihovi gorski obrazi, ki so jih izdajali za Čerkeze, Kabardince, Čečence in Inguse, obrnjeni proti tribunam, so gromoglasno jeknili pretresljiv «Hural», ki se je močno razlegal na vse strani. Občinstvo se je za hip zdrznilo od groze.

Kar je potem sledilo, ni moglo dolgo izbrisati vtiska onega prizora. Prišlo se potem ogromne mase manifestantov z zastavami, napisi, karikaturnimi itd. itd. Pred nami se je razgrinjalo

morje praporov in znakov, pozdravljanju in odzdravljanju ni bilo ne konca ne kraja...

Politične karikature ob takih prilikah nikakor ne morejo izostati. One so stalna točka pri vsaki svečanosti. Danes je največje ogorčenje proti Chamberlainu, Baldwinu, generalnemu svetniku angleških Trade-Unionov, pa celo tudi proti Purcellu, t. j. istemu Purcellu, ki so ga še pred dvema letoma na istem mestu proslavljali. Seveda poleg njih je dobil svoj del tudi Polincare, Briand in tudi fašizmu so privoščili primeren delež. Vse karikature osebe so defilirale okoli tribuna ob Leninovem grobu nešteto krat v najmočnejših položajih, obešeni, posamezniki ali skupine. Inozemski delegati so začudeni gledali te prizore in obenem uživali duhovitoost dovtipov. In skoro vsi inozemci so dobili priložnost, da se lahko nasmejejo na račun ministrskih predsednikov, ministrov in drugih odličnih činiteljev svojih držav.

Le Nemci so bili razočarani, ker niso prišli na svoj račun. Ne Stresemanna ne Hindenburga ni bilo videti letos v sprevidu, kar lahko služi kot barometer za presojanje sedanjih odnosov med Rusijo in Nemčijo!

Prebitek državnega zaklada

je znašal 31. oktobra 6 milijonov lir

RIM, 21. Račun državnega zaklada je izkazoval 31. oktobra t. l. prebitek v znesku 6 milijonov lir, ki ga tvori razlika med višino dohodkov v znesku 6 milijard 118 milijonov in med višino izdatkov v znesku 6 milijard 112 milijonov lir. V mesecu oktobru so znašali redni in izredni dohodki 1 milijard 983 milijonov, izdatki pa 1 milijard 445 milijonov lir. Tekoči račun državnega zaklada pri denarnem zavodu «Banca d'Italia» je izkazoval dne 31. oktobra terjatev v znesku 599 milijonov lir v prilog državi. Skupni denarni obtok je znašal 31. oktobra 19 milijard 74 milijonov lir. Obtok bankovcev se je zmanjšal za 70 milijonov lir.

Politični položaj po sklenitvi francosko-jugoslovenskega pakta

Kaj pravi rimska agencija

RIM, 21. Agencija «Roma» objavlja danes nekoliko zaključnih opazk o političnem položaju, ki je nastal povodom sklenitve francosko-jugoslovenskega pakta. Predvsem je treba ugotoviti, se glasi poročilo agencije, da pogodba, katere sklenitev ni bila nepričakovana, ni prav nič presenetila italijanskega javnega mnenja, ki jo je sprejelo povsem hladno in mirno. Edina enodušna opazka je bila, da je bila pogodba podpisana ob neumestni priliki spritve splošnega evropskega političnega položaja. Medtem ko v Parizu in v uradnih krogih obbeh držav označali pogodbo kot miroljubno in odgovarjajočo duhu Družbe narodov, jo je sprejela jugoslovanska javnost kot soglasanje Francije z jugoslovensko protitalijansko politiko in kot podžiganje k postritvi umetno povzročene jugoslovanskega sovraštva proti Italiji, in to s tem, da so se prirele javne demonstracije. Demonstracije v Beogradu, Zagrebu, Splitu, Sušaku in drugih srbskih, hrvatskih in slovenskih mestih ter ostro pisanje mnogih jugoslovanskih listov, nudijo za to trditve zadostne dokaze.

Dočim je našel francosko-jugoslovanski pakt italijansko mnenje docela enodušno v njegovi rezervirani sodbi o pogodbi, ni našel enake enodušnosti v Franciji in drugih večjih evropskih državah. Izrecne rezerve in dvomi, izraženi v znatnem delu francoskega, nemškega in angleškega tiska, napravljajo vtisk, ki še bolj potrjuje napoved, da pogodba ne bo predložena v ratifikacijo francoski poslanski zbornici. S francosko-jugoslovanskim paktom in zlasti z demonstrativnimi dejanji o priliki njegovega podpisa, se jasno označuje položaj francoske politike in okolišnice jugoslovanske politike. V sled

tega bi utegnili zadržanje Beograda postati sedaj ne samo značilno za razpoloženje srbskih, hrvatskih in slovenskih političnih skupin, ampak tudi merodajno za stike, katere vzdržujejo te skupine z inozemskimi činitelji in za račune, ki jih delajo v skladu z vsem tem omenjene politične skupine.

Naposled je treba še omeniti, da italijansko javno mnenje nikakor ni razburjeno vsled razčiščenja, ki je nastalo v francosko-jugoslovanskih odnosih. Italijansko javno mnenje ve, da se nahaja vodstvo italijanske zunanje politike v dobrih rokah in da si spritve tega obdrži ta politika popolnoma svobodno delovanje ter da lahko računa na splošni evropski položaj, ki v svoji celoti ni prav nič neugoden za interese Italije in za njene miroljubne in natančno označene cilje.

On. Di San Sebastiano aretiran

General Bencivenga konfiniran radi protidržavnega delovanja

RIM, 21. Agencija «Stefano» poroča: Dne 4. t. m. zvečer je bil na povelje politične oblasti ustavljen on. Poncij Di San Sebastiano v trenutku, ko se je hotel odpeljati s postaje Porta Nuova v Turinu proti Rimu. Politične oblasti so ugotovile otežujoče okoliščine o njegovem protidržavnem delovanju in so nabrale gradivo, ki dokazuje, da je omenjeni poslanec preskrboval sredstva, s katerimi je nameraval podpirati izseljevanje prevratnih in protifašistovskih elementov. Poslanec, ki je bil zaslišan od turinske kvesture, je priznal svojo odgovornost glede organiziranja višje omenjenega izseljevanja ter je izjavil, da je delal to iz sovraštva proti režimu. Poslanec je bil predan sodni oblasti radi zločina, kot ga predvideva člen 79. kazenskega zakonika.

Istotako je bil ustavljen in obsojen na konfinacijo general Robert Bencivenga, ker je razvijal delovanje, nasprotujoče režimu. Njegovo protidržavno delovanje potrjuje tudi okoliščina, da se njegovo ime večkrat navaja v kompromitirajočih pismih in listinah, ki so bile zaplenjene pri poslancu Ponciju Di San Sebastiano. Ta poslednji je imel koncem meseca oktobra daljši razgovor z generalom Bencivenga, tekmo katerega sta razpravljala, kakor sta sama priznala, o političnem položaju in o političnih beguncih.

Osem komunistov pred posebnim tribunalom

RIM, 21. Danes jutraj se je pričela pred posebnim tribunalom kazenska razprava proti 8 komunistom iz pokrajine Modena. Obtoženci so bili obdolženi zarote proti državni oblasti in da so poskušali tajno nadaljevati z delovanjem razpusčene komunistične stranke ter da so podžigali kmete in delavce k uporabi s tem, da so razširjali prevratne letake s podpisom: Izvrševalni odbor, v katerih so priporočali enotno fronto proletariata, da se uniči fašizem.

Po prečitaniu obtožnice se je pričelo zasliševanje obtožencev. Vsi so zanikali svojo krivdo razen enega, ki je priznal, da je razdeljeval letake proti denarni odškodnini, katero je prejemal od nekega neznanca.

Na popoldanski razpravi se je nadaljevalo zasliševanje obtožencev in mnogih prič. Nato pa je bila nadaljnja obravnava preložena na jutri.

Kardinal Bonzano operiran

RIM, 21. Včeraj jutraj je bil operiran kardinal Ivan Bonzano, ki bolega na težki želodčni bolezn. Po operaciji, ki je trajala dve uri, je bil izdan v bolnišnico, po katerem je kardinal srečno prestopil operacijo. Zdravniki pa niso hoteli podati nikahe sodbe o njegovem zdravstvenem stanju.

Papeževa zlata svetinja za japonskega cesarja

RIM, 20. Mons. Hajasaka, prvi japonski škof, je bil včeraj v poslovnih avdijenci pri papežu Piju XI. Papež mu je izročil zlato svetinjo, ki naj jo škof v njegovem imenu preda mikadu. Slično srebrno svetinjo je papež poslal prefektu mesta Na-

gasaki, kjer bo mons. Hajasaka zasedel škofovsko stolico.

Za apostolskega nuncija pri vladi republike Čile je bil imenovan mons. Hektor Felici, titularni nadškof Korinta.

Madžarsko odlikovanje za Arnalda Mussolinija

MILAN, 21. Na tukajšnjem madžarskem konzulatu je gen. konzul dr. Tiburcij pl. Puzel izročil včeraj gr. uff. Arnaldu Mussoliniju križec II. reda z zasluzno zvezdo, najvišje odlikovanje madžarske vlade za tujce.

Odredbe za nadzorovanje borznih operacij

RIM, 20. «Informatore della Stampa» pravi, da je finančni minister on. Volpi dal podrejenim uradom navodila za bolj temeljito nadzorovanje borznih operacij. Povod za ta ukrep je dal polom na rimski borzi.

On. Bottai v Madridu

MADRID, 20. Davi je prispel semkaj on. Bottai, italijanski državni podtajnik v ministrstvu za korporacije. Njemu na čast se je zvečer vršila v zunanem ministrstvu pojedina, katere so se udeležili ministri z gen. De Rivera na čelu ter mnogi višji državni uradniki.

Novinarski pokojninski zavod

RIM, 21. Italijanski pokojninski zavod sporoča, da se je 15. novembra dovršilo delo štetja članov. Seznam onih novinarjev, ki so bili sprejeti v zavod, bo objavljen v decemberski številki nacionalnega novinarskega sindikata. Kdor ni bil sprejet, sme vložiti priziv na glavni odbor in sicer potem tajništva. Prizivu mora priložiti listine, ki dokazujejo, da ima pravico do sprejema v pokojninski zavod.

Novi ukazi

RIM, 21. «Gazzetta Ufficiale» objavlja kr. ukaz z dne 27. oktobra 1927, št. 2059, ki vsebuje določbe za ustanovitve občinskih svetov v občinah, katere imajo več kot 20.000 prebivalcev.

Nov francoski poslanik

v Rimu bo De Beaumarchais?

PARIZ, 21. «Echo de Paris» zatrjuje, da bo imenovan za novega francoskega poslanika pri Kvirinalu kot naslednik dose danjega poslanika senatorja Besnarda De Beaumarchais, ravnatelj za politične in trgovinske zadeve pri francoskem zunanjem ministrstvu. Francoska vlada bi naj pred uradnim aktom imenovanja pričakovala samo še tozadevno privoljenje s strani italijanske vlade, s katero je že v tozadevnih stikih. Omenjeni francoski list dodaja k tej svoji vesti, da je sedaj povodom sklenitve francosko-jugoslovenske pogodbe nastopil trenutek, da se docela razčistijo odnosi med italijansko in francosko vlado. Glasom «Journala» bo sledil De Beaumarchais kot ravnatelju za politične in trgovinske zadeve pri francoskem zunanjem ministrstvu Conty, sedanji francoski poslanik v Riu de Janeiro.

Velik uspeh Martinijeve drame v Zagrebu

ZAGREB, 21. Sinoči se je vprizorila v narodnem gledališču drama «Fiore sotto gli occhi», ki jo je spisal Faust Maria Martini in katero je prevedel na hrvaščino pisatelj Begović. Vprizoritev dela italijanskega pisatelja je žela velikanske uspehe. Igralci so se morali več kot 20-krat izven dejanja pokazati na odru. Tudi pisatelj, ki je bil osebno navzoč, je moral po drugem in tretjem dejanju nič manj nego 8-krat pred zavoso. Prireditvi so prisostvovali zastopniki oblasti in literarnih krogov. Navzoč je bil tudi svetovnoznani kipar Ivan Mestrovic.

Komunistično gibanje v Turčiji

CARIGRAD, 21. Politična policija je zasledila tajno komunistično gibanje, razširjeno po mnogih turških mestih. V Carigradu, Smirni in drugod je bilo aretiranih 47 ljudi, med njimi tudi Šefket Sureja beg.

Poskus napada na vlak

v Aleksandrovu blizu Skoplja

BEograd, 21. V soboto ob 9.30 je pri vходу na postajo Aleksandrovo, in sicer med signalnim aparatom in vstopnimi kretinami eksplodiral peklenjski stroj. V Skoplju se je predvčerajšnjim zvečer razširila vest, da je bil na progi Skoplje-Kumanovo izvršen napad na brzovlak, ki je odšel iz Skoplja ob 18.10. Ta vest se je kasneje izkazala kot netočna, izvedelo pa se je, da se je v resnici poskušal izvršiti atentat na tovrni vlak pri postaji Aleksandrovo, ki je tretja postaja od Skoplja v smeri proti Beogradu. Sodijo, da je poskušeni atentat delo makedonstvujućih. Pri preiskavi so ugotovili, da se je pri eksploziji pokvaril del proge in da sta bila poškodovana dva vagona. V bližini so našli na progi še drug peklenjski stroj, ki pa ni eksplodiral. Oba peklenjska stroja sta bila slična onim, ki so jih našli ob priliki odkritja pripravljanja atentata v Solunu. Postajenačelnik v Aleksandrovu je takoj obvestil varnostne oblasti, ki so odpisale na lice mesta svoje organe. Peklenjski stroj, ki je eksplodiral, k sreči ni napravil velike škode. Po vljen je bil brzokone med 20. in 21. uro po odhodu večernega brzovlaka v Beograd. Na zasledovanje zločincev so bili takoj odposlani orožniki, policijski organi in oboženi seljaki. Progo, ki je bila poškodovana vsled eksplozije, so kmalu popravili ter je bil promet v dveh urah spet vzpostavljen. Človeških žrtvev ni bilo.

BEograd, 21. Povodom atentata na progi Skoplje-Kumanovo pri postaji Aleksandrovo, se doznavna na podlagi informacij iz notranjega ministrstva, da so zločincem že prišli na sled. Notranje ministrstvo je za prijete zločincev razpisalo nagrado 50.000 dinarjev. Orožniki in oboženi seljaki jih zasledujejo v vseh smereh. Na licu mesta se nahaja komandant orožništva general Tomić. Vsi prehodi na bolgarsko ozemlje so zaprti in se z gotovostjo pričakuje, da bodo zločince ujeli.

Krstna slava jugoslovanskega patriarha

BEograd, 21. Jutri slavi svojo krstno slavo patriarh Dimitrije. Ob tej priliki se bo vršil svečan obed, katerega se bodo udeležili predsednik vlade, predsednik narodne skupščine, ministri pravde, prosvete, šum, ver, javnih del ter zastopniki beograjske občinske uprave.

Bolgarski izhod k Egejskemu morju

ATENE, 21. Bolgarska vlada je odklonila ponudbo grške vlade, ki se je izjavila pripravljeno odstopiti Bolgarski kot izhod k morju prosto cono v Solunu. Bolgarska vlada je izjavila, da je ta ponudba nesprejemljiva, ker določa mirovna pogodba kot izhod Bolgarske k morju Dedeagac.

Sovjetsko odlikovanje nemškega komuniste

BERLIN, 21. V vladnih in drugih političnih krogih je vzbudilo veliko vznemirjenje odlikovanje bivšega voditelja nemških komunistov Hoelza s strani sovjetske vlade, katerega so nemške oblasti iz političnih razlogov zaprle, posebno pa še, ker sovjetska vlada pri tem ni upoštevala, da bi povodom tega njegovega postopanja nastale lahko napetosti v odnosih med obema državama.

Maksa Hoelza so kot voditelja komunističnega terorističnega gibanja v turških industrijskih krajih izza leta 1920. zaprli in celo obsodili na smrt. Obdolžen je bil, da je ubil nekoga nemškega industrijca. Pozneje se je kazen usmrtno spremenila v dosmrtno prisilno delo.

Areatacija nemškega novinarja radi veleizdaje

BERLIN, 21. Pred nekaj dnevi je bil aretiran dr. Roetscher, odgovorni urednik pacifističnega glasila «Menschheit». Ravnatelj lista profesor Foerster je objavil v časopisu informacije

zelo delikatnega značaja glede nemške državne brambe. Roetscherja so pozvali, naj se predstavi francoskemu zastopniku v Monakovem, in pod to pretevezo je bil aretiran.

Kriza belgijske vlade

BRUSELJ, 20. Vlada kriza, o kateri so mislili, da se bo dala odvrniti vsaj do srede prihodnjega meseca, se vedno bolj zapleta in so se davi v parlamentarnih krogih razširile govorice, da se socialistični ministri pripravljajo na ostavko, ki jo baje namestajo podati jutri dopoldne. Povod tej krizi belgijske vlade je dalo vprašanje o trajanju vojaške službene dobe. Socialisti, ki se nahajajo v vladni koaliciji, so zahtevali, naj se tozadevni zakonski načrt predloži redni parlamentarni komisiji, vlada pa ga namerava predložiti izredni komisiji, sestavljeni iz poslancev in visokih častnikov. Belgijski minister vojne je sicer ugodil socialistični zahtevi, naj se uvede v Belgiji šestmesečna vojaška služba, zato pa se je tembolj uprl temu načrtu glavni stan belgijske vojske. Spritve tega je skušal ministrski predsednik Jaspars najti srednjo pot. Socialisti pa so ostali pri svojem. Nocoj je list «Soir» prinesel vest, da socialistični ministri kljub nesporazumljenju s svojimi tovariši ne bodo podali ostavke, če pa bi se moralo kaj pripetiti, tedaj bo brzokone podala ostavko celokupna vlada. Če bi pa vendarle došlo do tega, da bi se socialisti izločili iz vladne koalicije, tedaj bi se skoraj gotovo koalirali katoliki, liberalci in flaminski demokratje.

Medtem je bil sklican za jutri dopolndne ministrski svet, ki se bo bavil z zakonskim načrtom o vojaški službeni dobi.

Politične beležke

Nova zvezda na obzorju madžarske propagande

Poskusi madžarske propagande, da ise s pomočjo znane akcije lorda Rothermerea ustanovi v Angliji središče za madžarofilsko politiko in borbo proti trianonski mirovni pogodbi, so se do sedaj prav slabo obnesli. Rothermere-ov poziv na finančne kroge je ostal brez uspeha, njegovi madžarofilski članki so našli odmev samo v ozkem krogu listov, katerih je on solastnik, in tudi njegova politična akcija, ki je stremela za tem, da se ustanovi madžarski poslanski odbor, do sedaj ni še obrodila nikakega sadu. Radi tega so razočarani madžarski politiki spravili na pozorišče in vpregli v svoj voz drugega prijatelja Madžarske v osebi lorda Newtona, člana angleške gornje zbornice. Kakor poročajo londonski listi, je lord Newton pripravil interpelacijo o agrarni reformi v Romuniji in Čehoslovskiji, a kot izgleda, tudi on ne bo mnogo srečnejši od lorda Rothermerea.

Enotna protinemška fronta v Gornji Šleziji

V Katovicah, važnem industrijskem središču v Gornji Šleziji, se je te dni vršil — kakor poročajo poljski listi — zaupen informativni sestanek poljskih nacionalistov, na katerem se je sklenilo, da se osnuje v Gornji Šleziji Zveza gornješlezjskega prebivalstva, ki bo imela za cilj obrambo pred nemško nevarnostjo. V tej zvezi so zastopani vsi ljudski sloji. Glasom poročil iz Gornje Šlezije, je tamonjši narodnostni položaj tak, da se splošno občuti potrebo, da se ustanovi nova zveza, za katero je že dala pobudo delavska stranka. Vendar pa je po raznih okoliščinah sklepali, da se novi pokret razvija brez sodelovanja političnih strank.

Poljsko-nemška pogajanja za sklenitev trgovinskega dogovora

Dne 17. t. m. so se pričela v Berlinu pogajanja med nemškim zunanjim ministrom dr. Stresemannom in načelnikom politične sekcije v poljskem zunanjem ministrstvu Jakovskim za sklenitev poljsko-nemške trgovinske pogodbe. Poljaki so že pripravili svoje zahteve, dočim

na nemški strani v tem oziru ni še prišlo do sporazuma, kajti nemški nacionalisti in pristaši kmetijske ter drugih strank se niso mogli še sporazumeti glede nemških oficijelnih pogojev. V varšavskih narodno-gospodarskih krogih se sledi z velikim

zanimanjem zadržanju nemških poljedelcev, ki stremijo za tem, da bi imeli v nemški delegaciji odločilno besedo. Če bi jim to uspelo, potem bi bila pogajanja brez dvoma zelo otežkočena in njihov uspeh bi bil ogrožen.

DNEVNE VESTI

Načelnik vlade ne sprejema poklonov v obliki darov raznih vrednosti

Agencija »Stefani« je objavila te dni obvestilo, v katerem je rečeno, da načelnik vlade ne bo več sprejemal poklonov v obliki darov, ki predstavljajo različne vrednosti. Take darove, ki predstavljajo večših znatno vrednost, pošiljajo čisto zasebniki in društva. Dasi ministrski predsednik ceni take izkaze vdanosti, je vendar sklenil, da takih predmetov, ki jih je sicer tudi do sedaj odstopal raznim dobrodelnim ustanovam, knjižnicam itd., ne bo več sprejemal. Zelo prijetno bi bilo marveč predstavniku vlade — pravi obvestilo agencije Stefani — da bi darovalci obrnili slične namenjene darove v prid dobrodelnim ali občerkostnim ustanovam. Le v tem smislu, in če se za darovi ne skrivajo nikakoli nepriznani nameni, bo načelnik vlade v hodoče sodeloval pri sličnih poklonih in toliko, da naznači zavod ali pa kakoga izmed potrebnih prostev, ki se obračajo z zaupanjem za pomoč, da se jim nakažejo dotične vrednosti.

Razsodišča za obvezno zavarovanje

Pri zavodih za socialno zavarovanje se ustanovijo te dni razsodiščne komisije I. stopnje za obvezno zavarovanje proti obnemoglosti in starosti. V vsaki komisiji bodo zastopniki sledečih krajevnih organizacij: dva zastopnika delodajalcev, eden iz industrije, drugi iz poljedelstva, in dva njuna namestnika; dva zastopnika zavarovancev in dva njuna namestnika, dva zdravnik in dva namestnika.

Procesija v čast M. B. zdravju

Kot smo naznanili v eni izmed števil »Edinosti« preteklega tedna, se je imela vršiti v nedeljo velika procesija v čast M. B. zdravja. Procesija bi bila morala iti od sv. Justa po nekaterih glavnih ulicah mesta. Ker pa je bilo v nedeljo ves dan slabo vreme in je padal močan dež, ravno okoli 3. ure, ko se je imela procesija začeti, je svečan obhod po mestu odpadel in se je vršil le na trgu sv. Justa.

Za napovedano svečanostjo se je zbrala pri sv. Justu velika množica vernikov. Pobožnih svečanosti so se udeležili potom svojih zastopnikov civilna in vojaška oblast, fašistovska stranka ter številne verske in meščanske organizacije. Častni špalir pred cerkvijo sta tvorila ena četa vojakov in oddelek 58. legije milice. Vzdrževanje reda je bilo poverjeno mestnim stražnikom.

Ko je prišel spredaj iz cerkve sv. Justa, so zapeli zvonovi, vojaštvo in milica sta izkazali čast, a verniki so poklekili. Iz občinstva so mnogi sipali cvetje na kip Matere Božje. Ko je bila procesija končana, je tržaško-koprski škof dr. Fogar podelil blagoslov, nakar se je odpela »Ave Maria«.

S tem je bila glavna pobožnost končana in škof se je nato poslovil od zastopnikov oblasti. Pri slovesu je tržaški potoštata kom. Archa poljubil. Nato so se v cerkvi vršile litanije in po njih je bil kip M. B. prenesen zopet v cerkev S. Maria Maggiore.

PROMOCIJA

Na bolonjski univerzi je bil promoviran 16. t. m. za doktorja veterinarske medicine naš rojak g. Jože Bizjak iz St. Petra pri Gorici. Novemu doktorju čestitamo!

POPUST PRODAJALCEM ŠOLSKIH IZKAZOV

S kr. ukazom-zakonom od 23. oktobra 1927, št. 2086 je odredeno, da dobijo prodajalci šolskih izkazov (pagella scolastica), ki so bili ustanovljeni s kr. ukazom-zakonom od 20. avgusta 1926, št. 1615, posebni popust 15 stotink pri vsakem komadu.

ZBRANI SPISI IVANA CANKARJA

Šesti zvezek Zbranih spisov Ivana Cankarja, ki bo obsegal knjige »Ob zori«, »Življenje in smrt Petra Novljana« ter »Hiso Marije Pomolnice«, se, kot se nam poroča, sedaj dotiskuje in bo od 2. decembra v knjigarnah na razpolago. Ta dan ga Nova založba začne razpošiljati tudi odjemalcem, ki so naročili vso serijo.

Nalezljive bolezni v našem mestu

V tednu od 12. do 19. t. m. so bili v našem mestu sledeči slučajji nalezljivih bolezni: davica 18, škrlatica 7, legarjeva mrzlica 4. Umrli sta dve osebi na davici.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG

19.-21. XI. 27.

Danes se je blago prodajalo na trgu na debelo po naslednjih cenah:

Zelenjava: česen 100-160 za stot, rdeča pesa za kuhno 90-100,

navadna bela pesa 60-100, kisto zelje 130-150, korenje 60-90, navadno sladko zelje 40-50, kartofol 50-130, temnozeleno sladko zelje 100, vrzote 30-60, čebula 80-90, fižol v strožu 240, zeleni sladki jamec 60-80, ločike 80-320, malancane 80, zelenordeča paprika za kuhno 50-120, krompir 55-75, specijalni pozni grah 320, paradižniki 40-120, radič 60-420, radičeve sadike 130-250, sladka repa 25-60, kislja repa 100, zeleni šelen 80-140, spinaca 50-200, valerijana 50-200, »topinambour« 90.

Sadje: pomaranče 40-50 lir za zaboj, pomaranče 115-150 za kvintal, kostanj 70-200, datelji 310-340, indijske fige 120, suhe fige 240-250, limone 10-35 za zaboj, mandarini 250-350, jabolka 50-360, orehi 280, bruske 140-300, suhe češnje 300-450, grozdje 600.

Cene brutto per netto. V razprodaji na drobno je dovoljen na cenah povisek 20%.

Iz tržaškega življenja

Poskušam samomor.

Ker je menil, da je neozdravljivo bolan na pljučih, čeprav ga je zdravnik zagotavljal, da je njegova bolezan neuteleljena, je 49-letni železničar Anton Davis, bivajoč v Kravem Potoku pri Kozini tako obupal nad življenjem, da mu je sklenil napraviti konec s samomorem. Hotel se je na ta način izogniti hudemu trpljenju, ki ga po njegovem zgrešenem prepričanju še čakalo. In v nedeljo zjutraj je izvršil svoj obupni naklep. Z revolverjem, ki ga je bil nedavno kupil s tem namenom v našem mestu, si je v svojem stanovanju poglaval kroglo v prsa ter se nevarno ranil. Njegovi domači, ki so prihiteli na strel, so Davisa za silo obvezali, nato so ga položili na koleselj, s katerim ga je sin Angel hotel prepeljati v tukajšnjo bolnišnico. Toda ker ranjenec ni mogel prenašati tresenja voza, ki mu je povzročalo hude muke, se je mladenič ustavil v Bazoviči ter od tam telefoniral za pomoč rešilni postaji, odkoder je bil odpeljan na lice mesta sanitetni avtomobil, s katerim je bil nesrečni železničar prepeljan v mestno bolnišnico. Njegovo stanje je zelo nevarno, kajti krogla mu je predrila skozi in skozi prsa ter mu nevarno poškodovala pljuča.

Smrtna nesreča v Nabrežini

Včeraj popoldne se je dogodila v Nabrežini huda nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. V bližini te vasi je družba »Officine elettriche dell'Isonzo« začela nedavno graditi električno napeljavno. Pri tem delu je bil včeraj zaposlen med drugimi delavci tudi 47-letni elektrotehnik Ferdinand Delbianco. Med delom se je nenadoma prelomil debel drog ter tresel Delbianco, ki je delal tam blizu, na glavo; zadel ga je tako hudo, da mu je prebil lobanjo. Nesrečni delavec je bil na mestu mrtve.

Nezgod pri delu

Med delom na parniku »Cracovia«, ki ga popravljajo v Llovdi ladjedelnici, je 44-letni težak Gregor Koejančič, stanujoč v ulici Lloyd št. 18, včeraj popoldne padel z nekega mostiča ter se pri tem precej hudo pobil po levem komolcu, desni roki ter prsih. Dobil je potrebno pomoč v mestni bolnišnici, kamor se je podal v spremstvu nekega tovariša, nato je bil na lastno željo prepuščen domači oskrbi. Ozdravil bo v 2 tednih.

Nezgod z nabojem

12-letni Viktor Zulian, stanujoč v ulici Lloyd št. 24, je hotel v nedeljo popoldne odpreti puškin naboj, ki ga je iztaknil nekeje med staro šaro. Ko je s tem namenom tolkel s kamnom po njem, se je naboj nenadoma razpočil in drobci so ranili neprevidnega paglavca ter njegovega 3-letnega brata, ki je stal poleg njega, a k sreči ne enega ne drugega hudo. Zdravnik rešine postaje, ki je bil telefonično poklican na lice mesta, je dal prepeljati mala ranjenca v mestno bolnišnico, kjer sta dobila potrebno pomoč. Nato sta bila prepuščena domači negi.

Nehvaležen vol.

Ko je 18-letna Josipina Ražem iz Vrhpolja pri Hrpeljah, v nedeljo pokladala krmo živini v domačem hlevu, jo je vol tako nesrečno dregnul v oko, da je reva zadobila nevarno poškodbo in bo na brž izgubila oko. Nesrečna mladenka se je zatekla v tukajšnjo bolnišnico, kjer so jo sprejeli v okuščeni oddelek.

Naročajte in širite
„EDINOST“

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Vsa dovoljenja za izvrševanje javnih obert morajo biti obnovljena.

Goriški potoštata sen. Bombig je izdal razglas, da morajo biti do 31. decembra tega leta obnovljena vsa dovoljenja za izvrševanje javnih obert, za razprodajo nadalkoholnih pič in za podaljšanje dnevnega urnika v javnih lokalih (posebna dovoljenja za točitev črez uro).

Vsi oni, ki so v tej zadevi zainteresirani, se obrnejo lahko do zveze trgovcev (Corso Verdi št. 10), kjer bodo zvedeli vso stvar natančneje.

Tudi vse prijave onih, ki dajejo sobe v najem (navadne ali meblirane), morajo biti obnovljene do 31. decembra 1927. Plačati je treba tudi pristojbine, ki jih predpisuje zakon — namreč v administrativnih znamkah.

Prošnje naj se pošljejo na kvesturo, prej za mora dati »nulla osta« županstvu.

Vsi oni, ki žele prodajati alkoholne pičaje, morajo plačati prej potrebne pristojbine na občinski kladnici (Tesoreria comunale, okence št. 1). Brez potrdila o plačanih pristojbinah se prošnje ne bodo sprejemale.

Avtomobilska zveza z Idrijo zopet vzpostavljena

Radi južnega vremena, ki je v precejšnji meri raztopilo zgodnji letošnji sneg, kateri se je posebno na debelo nakopil po cesti, ki vodi iz Ajdovčine v Idrijo, je zadnje dni prišla zopet redno voziti korijera iz Gorice v Idrijo po cesti preko Črnega vrha. Zato se potniki lahko brez skrbi poslužujejo tudi te poti.

Zgodba o siru

Zadnje smo na kratko poročali v »Edinosti« o siru, ki so ga v Dornbergu ukradli iz avtomobila znanega veleposelnika in trgovca Adolfa Mlekua iz Boveca. Dobili smo o tej zadevi natančnejše podatke in jih radevolje navajamo. Znani g. Mlekua so je namreč mudil v Dornbergu po kupitji, in sicer je nakupoval vino. Na tovrstnem avtomobilu je pripeljal nekaj prazne vinske posode. Pustil je avto na cesti in se napotil v hišo, kjer je imel že kupljeno vino. (Znano dornberško vince, ki je prvotno in letos še posebno zelo močno.) Medtem namreč, ko se je on mudil v hiši, so neki sirovnedeži (da ne bomo vedno rabili besede »umovič«) pokradli sir in ga odnesli domov. To je zazapil pozneje neki Anton Žorž, ki ga je g. Mlekua postavil za varuha k avtomobilu. Na njegovo pobudo se je napotil g. Mlekua v nekaj sosednjih hiš, da bi brezstranne krađe iztaknil in resnično se je izkazalo, da je pobral sir — Jožef Kavčič. Ovdal ga je njegov brat. Potem so se za stvar zanimali orožniki.

IZ OKROŽNICE GORIŠKE PREFEKTURE

Znižanje živinske takse

Goriška prefektura je sporočila vsem potoštatom okrožnico notranjega ministrstva, da naj znižajo živinsko takso. Raje naj zmanjšanje občinskih dohodkov skušajo pokriti na kak drug način.

Gotovo bodo živinorejci z veseljem pozdravili to odredbo, ker jih je občinska taksa pri zmanjšani vrednosti živine res v občutni meri tiščala. Upajo, da se bodo potoštati držali prefektovish odredb in da bodo res v obliki meri znižali živinsko takso.

Izdajanje kazenskih listov onim, ki so rojeni v inozemstvu

Kompetentno za izdajanje kazenskih listov onim, ki so rojeni v inozemstvu je državno pravdnštvo v Rimu in ne zunanje ministrstvo.

Zasaditev drevja ob cestah

Prefektura pozivlja potoštate, naj čimprej izdelajo načrt kako zasaditi drevje ob občinskih in deželnih cestah, ki spadajo pod njihovo okoliš. Zasadjevali naj bi se prišlo že v tekočem letu. Posadila naj bi se z drevjem tudi gola, zapuščena občinska zemljišča. Pozivajo se stranki vseh vrst, da pazijo strogo, da se nasadi ne poškodejo.

SMUČARSTVO NA TOLMINSKEM

Zadnje dneve je padlo na Tolminskem precej zgodnjega snega. Tako je na pr. v Podbrdu in v vsem gornjem delu Bače skoraj pol metra snega, na Boveškem čez pol metra in še ne visoko nad Tolmino (vas Ljubinj) do kolen. Neposredno iz tega dejstva naj izide tudi sledeče razmotrivanje o smučarstvu in o morebitni koristi, ki bi to prineslo Tolminskemu.

Pred vojno je Tolminska s Tolminom vred slovela kot ugodno letovišče. Dokaz temu je, da je krajem, kot so na pr. Sv. Lucija, Bovec, Tolmin, tujski promet prinesel lepe dohodke. Letoviščarjev, predvsem iz Trsta, istrskih mest, deloma Reke, Gorice itd. ni manjkalo. Seveda so bili ti posetniki naših krajev predvsem iz srednjih razredov meščanstva, t. j. uradniki, srednji trgovci itd. — V povojnih letih, po obnovi Tolminskega, se je pričakovalo isto. Toda bodisi radi poveljne krize, radi precejšnje dragine ali iz kakih drugih vzrokov je bilo število letoviščarjev

vedno enako nizko in tujski promet ni imel onih uspehov, ki bi jih bilo pričakovati. Temu je krivo to, da Tolminska ni imela nobene reklame, katere naj bi privlekla nase večjo množino letoviščarjev. Ta na pr. vidimo, da zimsko dobo na Tolminskem niso še prav izkoristili ne Tolminci sami ne prebivalci drugih silišč po Tolminskem. V tej dobi bi prišlo predvsem v poštev smučarstvo. — Prav lepih smučarskih terenov na Tolminskem nimamo. V poštev pa bi prišla predvsem dva kraja na Tolminskem: Sentviškovska planota ter Livek. Sentviškovska planota do sedaj ne zaznamuje nobenega napredka. Smučarstvo z uporabo najprimitivnejših smučk je komaj v povojih med prebivalstvom samim. Vendar se že danes opaža zlasti med fantovskim naraščanjem leto za leto napredek.

Vse bolj razvito pa je smučarstvo na Livku nad Idrijskim pri Kobaridu. Na eni strani je smučarstvo tukaj razvito radi tega, ker je bližje cesti (tri četrte ure oddaljeno od Idrijskega); na drugi strani pa radi tega, ker je tudi najbližji smučarski teren Vidmu in Čedadu. Tako vidimo, da se obiskovalci Livka v zimski dobi leto za leto množijo. Razviti pa se v pravi meri ne more zato, ker na Livku prvič ni umevanja ne sredstev za razmah smučarstva.

Da bi se razmahnilo smučarstvo v naših gorah, bi bilo predvsem potrebno reklame. Na drugi strani stanovanj, smučk ter par smučarskih tečajev. Za vse to pa je treba kapitala, katerega v naših časih nimamo. Dala bi se pripraviti stanovanja, smučarski tečaji, ker imamo na pr. na Livku tudi izvršnih smučarjev, ni nam pa mogoče nabaviti smučk. Vendar bi se kljub temu dalo marsikaj doseči.

Toda tudi če ne mislimo, da bi smučarstvo uporabili v tujskem prometu, kljub temu bi se moralo smučarstvo razviti v naših gorah med nami samimi. Saj je vendar smučarstvo eden izmed lepih, priljubljenih sportov in radi tega je vreden, da se goji, zlasti pa se zato ker bi bile lahko smučke v marsikaterem delu naše dežele tudi prometno sredstvo (na pr. na Sentviškovski planoti). Kot zgled pa si mi lahko vzamemo severnejše narode, ki so spoznali vrednost zimskega sporta radi krepitve zdravja ter s tem pomen smučarstva.

ČEPOVAN

Obesil se je v jeseni svojega življenja

V naši vasi se je pred nekaj dnevi obesil 61-letni Ivan Murovec iz Lokovca. Zapri se je bil v sobo, pritril vrh na žebelj in si na ta način vzjel življenje. Kaj je gnalo Murovca v tako pozni dobi svojega življenja v smrt? Sumijo, da ni mogel prenesti žalosti, ki mu jo je povzročila težka bolezen sina Leopolda, edino njegovo oporo. — Pokoj njegovi duši, ki tukaj, na tem svetu, ni našla mira in zadoščenja.

PODBRDO

Nezgod.

Ko je šel dne 11. t. m. tukajšnji trgovec z lesom Matevž Torkar s svojimi vozniki v Strišče, da bi tam po snegu vozili les, je moral presekati plaz, ki se je vsul na pot. Ko je bil s tem delom že končan in je hotel oditi naprej, se je nenadoma utrgal nov plaz in ga odnesel. Zahvaliti mora Boga, da je imel toliko prisotnosti duha, da se je zagrabil za grm, ko ga je že nosil plaz kakih 10 metrov. Razen precej velikega strahu ni dobil poškodb. Slabše sta jo izkupilu tukajšnji orožniki maresjalo in z njim nahajajoči se orožniki. Sla sta službeno v Strišče. Ko sta se vrnala nazaj, se je nenadoma utrgal plaz in odnesel orožnika kakšnih 20 metrov s seboj, kjer se je oprjel grma. Maresjalo mu je šel na pomoč, toda spodrsnilo je tudi njemu in šel je tudi on navzdol. Maresjalo je dobil par lažjih ran na telesu, orožnik pa se je pobil na glavi in drugih delih telesa. Moral je v posteljo, kjer se mu bo treba dalje časa zdraviti, ako ne bo moral še v bolnišnico.

PODERAJ

V noči od četrta na petek pe pogorela Trkanova žaga do tal. Škoda je le deloma krita z zavarovanjem. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Baje so šli gg. karabinerji že po polnoči mimo, a ni bilo še nič videti, ob eni uri pa je bilo že vse v ognju. Da se je rešilo nekaj desk okrog žage, gre zahvala edino požrtvovalnim gg. karabinerjem in gg. milicnikom, ker so bili takoj na mestu nesreče. Sreča je hotela, da je bilo vreme popolnoma mirno, sicer bi bilo v nevarnosti več sosednjih poslopj.

IDRIJA

Smrtna kesa

Dne 14. t. m. je po kratki in mučni bolezni preminul Fr. Pirč, rudniški žgalski poduradnik in pokojni ter posestnik in gostilničar, v 63. letu svoje starosti. Radi svojega tihega in mirnega značaja je bil splošno priljubljen in spoštovan. Pogreb se je vršil kljub mrazu in slabemu vremenu, ob zelo veliki udeležbi v sredo popoldne na tuk. pokopališče. Zalujoči rodbini naše sožalje!

Znanost in umetnost

Noblova nagrada za literaturo Gracijli Deleddi

Nobelova nagrada.

Ni dolgo temu, odkar je »Edinost« poročala o tej nagradi, o njenem namenu in ustroju, o velikem Nobelu, njenem ustanovitelju in o razdeljevanju vsakoletnih podpor, ki znesojo lepe vsote in jih smatra celi svet za visoko odlikovanje, ki je namenjeno le redkim, srečnim delavcem s peresom. Zato pač ne bomo ponavljali še enkrat onega, kar je bilo že pisano, pač pa moramo poudariti važnost in sloves te ustanove.

Vsakdo si šteje v posebno čast, če je sin ali hči njegovega jezika dosegel ali dosegla to visoko odlikovanje. — Vsako leto pod jesen čaka zato ves svet na sklepe onih, ki o tej nagradi odločujejo. Tudi letos so čakali vsi, čeravno so se že prej čula neka gotova mnenja o tem, in akademija znanosti in umetnosti je sklenila, da dobi nagrado za literaturo za lansko leto italijanska pisateljica.

Gracijla Deledda.

Kdo je ta ženska? Že dolgo let je v svetu poznana, saj piše mnogo in so njena dela prestavljena na mnogo jezikov, čeprav ji mnogi očitajo da je pristranska in krajevna, ker večina njenih spisov zajema snov v njeni ožji domovini, v Sardiniji. — Bila je tam rojena dne 21. novembra 1875. in ima torej danes že 52 let. Vzlic tej svoji starosti pa se še mlada, polna volje in moči za delo, ki je do danes ni utrudilo, pač pa ji dalo vedno več sposobnosti za spise, ki so še v načrtih.

Njena družina je spadala med malomeščanstvo mesteca Nuoro, kjer je Deledda tudi preživela svojo mladost in pričela s prvimi spisi. Bila je versko vzgojena in strogo. Zlasti je pazila na njeno mlada leta in njihovo lepoto njena mati, pobožna žena sardske korenine. Oče ji je bil dober, vendar strog. Pri njem je mala Gracijla tudi dobila prve nauke o verojziji, zakaj on je pesnik mnogo v sardinskem narečju in bil od svojih znancev radi te prednosti visoko cenjen. Rada se ga spominja v svojih spisih, čeprav ga morda omenja le mimogrede, kot primer ali zgodb. — Obiskovala je šole v rednem mestu, nakar so jo starši hoteli poslati v višje zavode, česar pa ni ni hotela.

Izobraževala se je nato sama in tako brez vpliva od drugih tako polnoma zrastle v eno s Sardinijo, da je ni mogla in znala pozabiti niti pozneje, ko se je poročena s komendatorjem Palmirom Madenijem, preselila za stalno v Rim, kjer živi danes svoje tvoje delavno življenje v dva namena: leposlovju in družini, kakaj danes je že mati dveh fantičev.

V vsem njenem življenju ni niti velikih posebnosti niti onih običajnih redkosti, brez katerih si nekateri ne morejo in ne znajo predstavljati umetnosti. Vzlic temu je Gracijla Deledda velika, svetovna. S pisanjem je začela že jako zgodaj. Pisala je najprej pesmi v domačem narečju kakor njen oče. Vendar ji to pisanje v verzih nikakor ni šlo ne od rok in ne od srca. In začela je s prozo. Še ne dvajset let stara je že objavila roman »Cvet Sardinije«, v katerega uvodu pravi, da naj ji čitajoče občinstvo oprostí možne napake in nepravilnosti, ker je pač še mlada in bi rada še pisala in se bo popravila, ko se še nauči.

V literarni svet jo je uvedel napolski pisatelj Ruggero Bonghi. Ko se nekoč, že blizu svoje smrti, zdravil v Sardiniji, mu je neki prijatelj prinesel neki rokopis in ga prosil, naj bi mu on napisal uvod. Povedal mu je, da ga za to prosí mlado sardinjsko dekle, ki bi rado vedelo, kaj bi rekel o nji svet. Bonghi se je posmejalo tolikemu pogumu, vendar je vzel rokopis in čim dalje je čital, tem bolj je bil navdušen. Napisal je romanu dolg in tople uvod, s katerim je predstavil mlado pisateljico italijanskemu narodu. Ta je bil prvi plod, ki se je imenoval »Postene duše«, sprejel dokaj hladno, le Sardinci so ga radi čitali. A ne vsi. Pisateljski garisti so hčrli zelo branili in celo prepovedovali vsako nadaljnje delo in pisala je skrivaj in tudi pod psevdonomi objavljala. Objavljala pa je vedno. In to ji je dajalo poguma, da je takoj drugo leto za »Posteni dušami« napisala nov roman, zgoraj omenjeni »Cvet Sardinije«. To so bili prvi njeni večji uspehi in publikacije po kratkih, pa zato nič manj lepih »Sardinskih povestih«, ki jih je stara 15 let, objavljala v sardinskem listu »Zadnja moda«.

Ta druga knjiga je bila že sprejeta mnogo topleje in opozorila je nase kritiko. Neki Sardinec je pisal o nji in rekel: »Rodila se nam je (Sardinec) pisateljica!« — In ta prvi korak naprej ji je dajal poguma, da je pisala vedno več in bolje in se ni strasila glasov, ki so zahtevali od nje splošnih, svetovnih del, temveč jim je odgovorila, da je Sardinija njen svet in da rajši ne piše, kot da bi ne pisala o tem svetu, v katerem je zrastle in ga ne more zapustiti. Njena ljubezen do domače grude, do uboge in revne Sardinije, je tolika, in njeno poznanje ljudi, običajev, duševnosti tako globoko, da zadisi sardinjska zemlja iz vsakega njenega spisa, pa če bi morda pisala tudi o severnem tečaju.

In taka je ona njena umetnost, Verna, naravna, prav nič pretirana in v svojem pripovedovanju, ki pa je mično in lepo vzlic temu, ker je verne in resnično. Pot ni vse življenje le grda in pusta gmajna, tako so njeni spisi večkrat polni vsele in globoke vere v življenje, ki je lepo, čeprav je včasih nerodno. V že omenjenem uvodu v svojo knjigo »Cvet Sardinije« pravi: Kdor želi od sardske novele one navadne krvave zgodbe, silnih sovraštav ali krutih ljubezni, naj ne čita te knjige, ker nič takoga ne bo našel v nji. Kdor pa želi poznati vsaj malo navad, želje, običaje, življenje in kraje Sardinije, naj čita te skromne liste, ki vse to opisujejo zvesto in resnično... —

S tem uvodom si je dala pisateljica sprilčevalo, ki se je le malo spremenilo v njenih poznejših letih, ko je postala slavna in poznana in se morda ne bo nič spremenilo niti sedaj, ko je prejela Nobelovo nagrado, ker ravno v tem je njena prednost in Sardinija je njen svet. Tam se počuti domača in dovolj močna za ustvarjanje.

Po teh prvih dveh svojih knjigah je l. 1900 izdala dva zvezka novel: »Gost« in »Nameni« — l. 1901. pa drugi roman: »Starec z gore« in takoj za tem še: »Zakonska ločitev«, ki je bil pozneje ponatisnjen z naslovom »Potopljenci v pristanu« (»Naufraghi nel porto«).

Sledile so nato druge knjige in zbirke novel, katerih imena bi bilo predolgo naštevati, ker jih je mnogo in imena povedo malo. Omenimo naj še roman: »Ceneres«, ki je izšel l. 1904. in v katerem je stopila popolnoma v svet zrelih pisateljic, ki je nato tiskala romane: »V puščavi« in »Zavisti« — katere dva sta izven njene ravne črte, ker ne piše o Sardiniji, pač pa o Rimu in njega modernih ljudeh, ter še roman »Annalena Bilisni« katerega snov je najeta v padski dolini. Toda nič pravi domača se ne začuti v teh krajih in rekli smo že, da diši vsak njen stavek po Sardiniji, pa naj potem morda tudi govori o Rimu ali Padu. In zato je znova čisto mirna in dobra v dveh poznejših romanih, ki nosita naslov »Matia« (ki je spomin na njeno mater) in »Skrivnost samotnega moza«.

Njeno zadnje delo je »Annalena Bilisni«, ki ga je literarna kritika sprejela jako toplo in lepo, čeprav je omenila, da so morda romani, ki jih je tiskala tik pred tem, več vredni, boljši. No, so pač sardinski.

Tako je v kratkih črtah podano njeno delo in njena velika umetnost. Rekli smo že, da je pisateljica 52 let, da pa ima še polno narčtov in je še duševno morda tako krepka kot je bila na svojem začetku. Tudi je docela mirna in je ni, ko poroča časopisi, nič kaj posebnega iznenadila vesela novica o prejemu nagrade. Izrazila se je, da bo kot doslej izpolnjevala le svoje svete dolžnosti, ki so družina, ker je močno zaljubljena v svoja dva otroka, in pisanje. Rekla je tudi, da bi si štela v zlo, če bi ne pisala, ko ji je Bog namenil poleg materinstva še to nalogo. Taka je Gracijla Deledda, žena, mati in pisateljica, Igor Volk.

Drobne vesti

V

GOSPODARSTVO

Tedenski gospodarski pregled

Višina žitnih cen v inozemstvu se v preteklem tednu v glavnem ni spremenila, ugotoviti se pa da vendarle nekaj boljše tendence kot prejšnje tedne. Pri jako nizkih cenah, ki so rezultat dolgega padanja, se porajajo spet polagoma kupci, ki so se prej vzdrževali od večjih nabav. V bližnji bodočnosti bo igralo na svetovnem trgu argentinsko žito najglavnejšo vlogo, kajti ravno sedaj je tam žetev in s 1. januarja se prične izvozna sezona. Notica za pšenico v Chicagu se je prošli teden zvišala za okoli 2 točki. Na italijanskih trgih so cene pšenice dosegle po hitri kaussi zadnjih štirinajst dni svojo najvišjo točko, na kateri izgleda, da se bodo za dolgo časa ustalile. Domača pšenica je narasla na 130—136 lir in je s tem dosegla popolnoma eno enakovredno inozemsko uvoženo in ocarinjeno robo. Tako se sedaj trguje na isti višini tudi obdonavska argentinska in ameriška Hardwinter. Ruska je razmeroma draga, 145 lir, ravnotako tudi Manitoba št. 2 154 lir, št. 3 144 lir.

Pri nas v Trstu se nahaja krušna moka v simpatiji s trgovcem pšenice v čvrsti tendenci. Današnja cena je 168—178 lir fko dom. Se pred pol meseca smo se nahajali na višini 155—165 lir. Cena koruzi nespremenjena na 81—83 lir ocarinjena v vrečah. Oves ima dobre cene: češki 103—104 lire ocarinjen Trst v vrečah.

Na borzah vrednostniški papirjev je bila prošli teden silna reakcija na prejšnje dolgotrajno višanje borznih kurzov. Akcije so pri tem izgubile okoli 10% svoje vrednosti od začetku tedna in tudi državni papirji so nekaj trpeli. Vojnodokladinske obligacije so se polagoma znižale na 70.—napram najvišjemu tečaju od 72.—. O vzrokih te reakcije so mnenja različna, vsekakor je z gotovostjo pričakovati energične intervencije od strani višje finance.

Lesni trg

Naša Julijska Krajina spada med z gozdovi najbolj obsebnostne pokrajine Italije. Hriboviti kraji imajo svoje glavno bogastvo v lesu in iz njega črpa tamkajšnje prebivalstvo pretežno del svojih dohodkov. Cena lesa je bila v prvih povojnih letih jako visoka. Konsum cvetočih gradbenih obrti je bil radi povojne obnove povsod več kot srednji, dejstvo, ki je posebno pri nas gnalo cene visoko navzgor. Lesna konjunktura je tedaj cvetela. Zato pa preživljamo sedaj v lesni trgovini jako težko reakcijo. Gozdovi, ki so bili prej solidnejša posest kot zlato, izgleda, da so izgubili veljavo, kajti cene, katere dobio posestniki za svoj les, krijejo komaj stroške za delo, za prevoz in trgovinske manipulacije. Sedanji položaj se ni normalen in se nikakor ne more na današnji pesimizem zidati črnogleda izglede na bodočnost. Tudi v gospodarskem življenju, velja isti zakon kot v naravi, da po soncu pride dež in po dežju in megli zasije spet znamenjavno sonce.

Posebno je važno, da je Italija uboga glede gozdov in bo radi tega vedno dober odjemalec lastnega lesa in lesnih proizvodov. Dandanes mora uvažati iz inozemstva lesa in različnih proizvodov iz lesa za okoli 3 milijarde lir letno. In vladna gospodarska politika bo zagotavljal vedno bolj stremela za tem, da se podpira gozdarstvo, da se pridela v notranjosti čim več lesa in se tako omeji uvoz. Vprašanje pogozdovanja se nahaja v Italiji glede važnosti približno na isti točki kot žitna bitka. Z njim so združeni različni problemi, ne samo poljedelski in

ekonomski sploh, ampak tudi politični.

Ni torej čudo, da je vzela vlada tudi rešitev tega vprašanja v svoje roke. Do sedaj so izšle iz te politike pogozdovanja posebno odredbe glede nasaditve liktorskih gozdov v vsaki večji občini, glede nasadov topole ob vseh glavnih cestah in odredba ki omejuje pašenje koz. Pogozdovanje hribovitih in za druge kulture nesposobnih površin se podpira tudi s še drugimi sredstvi, kot brezplačno razdeljevanje mladih rastlin za pogozdovanje. Udruženje »Opera nazionale forestale«, katero si stavi za cilj dvigniti pogozdovanje Italije, je za zaščito gozdarstva predlagalo pri vladi uvedbo zaščitne carine za lesno industrijo iz lesa dobavljenega iz italijanskih gozdov in določitev posebnih znižanih železniških prevoznih za domači les. Ta predlog ni bil sicer od vlade sprejet v celoti, vendar se uva, da se bo uvedla vsaj pristojbina na gotove proveniencije namesto prave uvozne carine.

Lesni trg v inozemstvu se je v letošnjih poletnih in posebno še jesenskih mesecih znatno izboljšal. Središče okoli katerega se sedaj vse vrti, je Nemčija. Milijardi dohodki iz inozemskih posojil se investirajo v najrazličnejše gradbe, iz česar izvira povpraševanje po lesu, in to posebno po lesu za gradbo in železniške prage. Cene so se radi tega v vseh državah srednje Evrope znatno zvišale. V najzadnjem času pa je pričel tudi konsum v manjših državah, kot na Češkem, Avstriji in Jugoslaviji absorbirati vedno večje množine gradbenega lesa. Vseposred se je tam oživilo gradjenje, ki je izraz zboljšane gospodarske konjunkturo.

V Jugoslaviji se pa lesni producenti še vedno pritožujejo, da jim tu povišane cene še ne nudijo dobičkonosnega delovanja, ker so produktivni stroški nesorazmerno visoki. Izvoz gre največ v Nemčijo, in sicer posebno gradbeni les. Oživil se je tudi izvoz frizov za izdelovanje parketov. Trgovina s slavonskim hrastom se je zboljšala, prav zadovoljiva pa je trgovina z bukovim lesom. Vse to gre dosti v Španijo. Notranji trg pa občuti vedno bolj blagodejno tudi rastoči notranji konsum, ki izvira iz grajenja železniških prog in drugih javnih naprav. Drva za kurjavo še ne zadovoljujejo, vendar se upa, da bo v kratkem, ko pritisne mrz, tudi tu več prometa.

Najglavnejša izvozna luka za les Jugoslavije je po zadnji statistiki Sušak. V prvih šestih mesecih tega leta je šlo skozi to luko 2100 vagonov mehkega lesa, 5000 vagonov trdega lesa, 200 vagonov frizov za parkete, 1624 vagonov železniških pragov in 313 vagonov drv za kurjavo.

V Avstriji je tendenca vedno dobra in cene nespremenjeno visoke. Boljši je posebno domači trg, ker se tudi tu gradi dosti. Zadnji mesec se je zvišalo povpraševanje po lesu za pohištvo. Izvoz v Italijo pa je še vedno minimalen in ne izkazuje napredka.

V Franciji, ki ima v lesu uvoznih prebitke, izgleda, da se približujemo koncu dolgotrajne lesne krize radi deflacije, vsaj konsum se je malo izboljšal, kar je zaustavilo padanje cen. Uvoz iz inozemstva pa je še vedno neznamenit.

Pri nas v Italiji smo beležili prejšnji mesec neko novo življenje pri konsumu in radi tega skromno povpraševanje pred-

vsem po cenejših partijah. Cene so se radi tega popravile nekaj malega. Zadnjih štirinajst dni se pa more spet ugotoviti pojmanje v povpraševanju, in sicer to najbrž radi višjih cen v produkcijskih deželah, v Avstriji in Jugoslaviji, katere preskrbujejo skoro izključno vse potrebe Italije po lesu. Pri sedanjih stabiliziranih ceni ne privolijo konsumenti radi v boljše cene. Vendar se pa poroča iz vseh delov Italije, da je grajenje, in to posebno javnih naprav, še vedno pomembno. Sedanje zadržanje konsuma torej ne bo moglo trajati dolgo in tako nima lesna trgovina v Italiji za bližnjo bodočnost ravno neugodnih izglede.

Trgovina z drvmi za kurjavo pričinja svojo pravo sezono. Bukova, pivovrstna lanska produkcija, se dobi fko Postojna po 8 lir za 100 kg (hlodi v dolžini 1 m), lesni trgovci na drobno kupujejo iste po 17 lir, postavljene v njih skladišče in jih prodajajo na drobno po 24—25 lir, razcepljena in sežagana na dolžino 25 cm, postavljena na dom kupca. Kmetje, ki pripeljejo letos posekano in razcepljeno blago v Trst, ga prodajajo razmeroma jako po ceni, po 12—14 lir za 100 kg. Od te vsote pa morajo še plačati L 1.50 za mestno užutino.

Frize za parkete se trguje: hrastove po 1200 din. za m² in bukovne po 1700 din. m² franko Postojna.

Parketni hrastovi: I. 76 din., II. 66 din., III. 52 din.; bukovni 40—46 din. fko Postojna.

V Trstu stanejo parketi hrastovi I. 31 lir, II. 26 lir; bukovni I. 20 lir, II. 16 lir.

Gradbeni les: postavljen v prosto luko Trst:

Jelovina: skureline, navadna mera, 340 L, skurete 290 L, deske 250 L, dilje 260 lir, tramovi 120—140 L.

Bukovina: parjena, žamana Slavenska 550 lir; parjena nežamana 500 L; naravna žamana 320 L; naravna nežamana 280 L.

Hrast slavonski: merkantilno blago, ponti 600 L; traverze, po velikosti 6—20 L.

Jugoslovanski državni proračun. V soboto dopoldne je jugoslovanski finančni minister dr. Bogdan Marković predložil narodni skupščini zakonski osnutek državnega proračuna za leto 1928—29. Proračun je razdeljen v dva dela, in sicer v proračun splošnih državnih izdatkov in dohodkov ter v proračun izdatkov in dohodkov državnih podjetij.

Proračun splošnih državnih izdatkov in dohodkov izkazuje 7.497.949.000 dinarjev izdatkov ter 7.460.942.000 dinarjev dohodkov. Proračun je, kot sledi iz navedenih dveh števil, deficiten za 3.007.000 dinarjev. V členu 3. istočasno narodni skupščini predloženega osnutka finančnega zakona priznava finančni minister ta deficit in pravi, da bo skušal za njegovo kritje najti naknadne denarne vire.

Drugi del državnega proračuna, proračun o izdatkih in dohodkih državnih podjetij pa izkazuje 4.094.852.000 dinarjev izdatkov in 6.301.122.560 dinarjev dohodkov. Pri proračunu državnih podjetij znaša deficit 2.206.270.590 dinarjev. Proračun vrhovne državne uprave izkazuje 119.790.896 dinarjev proračun pokojnikov in invalidskih podpor 916.365.172, proračun ministrstva pravde 273.595.274, ministrstva prosvete 800.488.170, ministrstva za notranje zadeve 554.646.007, ministrstva za narodno zdravje 195.922.510, ministrstva za zunanje zadeve 199.646.884, ministrstva financ 348.457.090, ministrstva za vojno in mornarico 2.428.471.226, ministr. za jav. dela 294.958.905, ministrstva za promet 70.025.573, ministrstva za kmetijstvo in vodo 138.342.657, ministrstva za trgovino in industrijo 408.768.816, ministrstva za soc. politiko 30.221.091,

ministrstva za agrarno reformo 41.687.476, ministrstva za izenačenje zakonov 336.250 dinarjev. Proračun izrednih kreditov izkazuje 74.000.000 dinarjev.

Z ozirom na to znaša celokupni drž. prorač. izdatkov 11.592.794.000 dinarjev. Državni proračun za leto 1927—28 je izkazoval 11.477.570.000 dinarjev. Prvi torej prekaša drugega za 115.224.000 dinarjev.

Japonski yen pada.

Do sedaj je že prišel 5% pod pariteto. 100 yenov velja le še 46 namesto 49,85 dolarjev. Zanimivo je, da je sedaj prešla valutna spekulacija na ta denar, ko je v Evropi radi fiktivne stabilizacije vseh valut le malo polja za njeno delovanje. Nas zanima padanje denarja dalje Japonske v toliko, ker ono posredno vpliva na cene svili in torej tudi svilodov. Japonska svila more tedaj radi disagija yena konkurirati italijanski svili na ameriškem trgu.

Vojna posojila

so bila še nedolgo v središču spekulativnega delovanja, ravno tako v Avstriji kot na Ogrskem. Ker so padle tamkajšnje krone, na katere se glasijo papirji vojnih posojil, na smešno višino — treba je preko 3000 kron za eno liro — so posestniki istih izgubili takorekoč vse, kajti na pr. za 100.000 kron, ki so tvorile svoj čas veliko premoženje, se danes dobi le 26 lir. Posestniki teh papirjev so občutili to izgubo kot krivico in so upali, da se bodo njih vojna posojila vsaj deloma zopet revalutirala. V tej nadi jih je nakupovala tudi spekulacija, tako da so papirji šli na višino 10 do 20 kart nad pariteto. Sedaj pa se dogodi to-le: Obrestni kuponi 5% državnega amortizacijskega vojnega posojila bi se morali letos oktobra obnoviti, ker stečejo s 1. aprila 1928. vsi temu v papirju prvotno pridani kuponi. Avstrijska vlada pa objavlja, da se bo ta obnova kuponov opustila, ker se ne izplača z ozirom na skrajno majhno vrednost kuponov. Treba je pač 1500 kuponov za vrednost ene lire. S tem je avstrijska vlada dekretirala fiktivno razveljavljenje teh papirjev.

— »Sola Viscosa«, največja italijanska družba za izdelovanje umetne svile, je ravnokar nakupila v okolici Turina prostor za zgradbo še ene tovarne.

— Obtok lir je znašal 31. oktobra 18.089,4 milijonov napram 17.757,5 milijonov 21. oktobra.

BORZNA POROČILA

Trst, 21. nov. 1927.

Amsterdam 738-745, Belgija 254-50-258-50, Francija 72-05-72-35. London 80-55-89-75, New York 18-32-18-38, Španija 309-315, Svica 353-75-355-75, Atene 24-24-50, Berlin 355-50-441-50, Bukarešt 11-20-11-60, Praga 54-35-54-65, Ogrska 318-50-324-50, Dunaj 256-50-262-50, Zagreb 32-25-32-55.

Uradna cena zlata (19.11) 354,80; vojnodokladinske obveznice 70.

Somnambulizem

Ljudje, ki se sprehajajo ponoči po strešnih žlebih tako gotovo in mirno kakor po posutih poteh kakšnega javnega vrta; ki izvršujejo v spečem stanju razna dela tako natančno kakor drugi ljudje ob belem dnevu; ki govorijo v sanjah in odgovarjajo na razna vprašanja na videz čisto zavestno in zmiselno: takšni ljudje so vzbujali od vselej veliko zanimanje med drugimi ljudmi. Obdajali so jih z gloriole skrivnostnega, pripisovali so jim nadnaravne sposobnosti, bali so se jih in občudovali. Že davno pa se je polastila tudi znanost proučevanja teh ljudi in jih uvrstila med bolnike. Somnambulizem ali noktambulizem, po slovensko snobhoja ali mesečništvo, nima za eksaktno vedo nič čudežnega na sebi ali vsaj nič bolj čudežnega nego hipnotizem in padavica (epilepsija), ki jima je po raznih znakih zelo soroden pojav. Tudi mesec ne bo igral za nastajanje ter intenzivnost te bolezni nobene vloge, kakor

ZAHVALA.

Podpisana rodbina izraža globoko hvalečnost vsem onim, ki so izrazili svoje iskreno sočutje in izkazali poslednjo čast našemu dobremu, nepozabnemu soprogu in očetu

FRANCETU PIRC

ob priliki njegove smrti in pogreba. Srčna hvala bodi velečastitlim gospodom duhovnikom za častno spremitvo, dalje vsem njegovim stanovalskim tovarišem in kolegom, vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so počastili blagega pokojnika na njegovi poslednji poti. — Bog plačaj!

IDRIJA, 18. novembra 1927.

Rodbina PIRC.

meni preprosto ljudstvo. Znanost ni mogla ugotoviti, da bi se pojavljali napadi ob času polne lune pogostejše nego tedaj, kadar lune sploh ni. Praznovorne duše je seveda težko prepričati, da je beseda o »trkanju« neosnovana rečenica in nič več.

Že l. 1860. je izrazil Mesnet domnevo, da je snobhoja neka vrsta silnejšega sanjanja, pri katerem bi bila po razumu nekontrolirana, torej podzavestna sanjska predstava tako živa, da pripravi spečega človeka do govornjenja in dejanja. Na ta način si razlagajo danes tudi razne podobne pojave kot vmesne stopnje od zdravja do bolezni. Mnogo je ljudi, zlasti takšnih z močnim duševnim delovanjem, ki v spanju govorijo, pojejo, se premetavajo po postelji in celo vstajajo. Na otroke, ki kažejo vse te lastnosti, bi bilo treba se posebe paziti, ker obstaja nevarnost, da se jim začetkom kakor koli neškodljiva navada sčasoma sprelevi v izrazito mesečništvo.

Nekaj podobnega so pri drugače čisto zdravih ljudeh tudi pojavi v polnu. Mesečništvo sploh ni nič drugega, nego neka vrsta do skrajnosti pritrzanega polna, neko stanje med popolnim spanjem in omejenim doznajanjem zunanjih stvari in dogodkov. Živno bolni ljudje, epileptiki, histeriki, alkoholiki, oni, ki se oamljajo z zauživanjem raznih strupov (kokaino, morfini, opijumati) itd., so zelo podvrženi polsanjskim stanjem in zato se pri njih somnambulizem najčešče pojavlja. Tudi otroci takšnih starihšev podedujejo nagnjenje do somnambulizma. Dosti krat opazujejo po epileptičnih napadih, da se je polotila bolnika čudna omotica, med katero dojemajo svojo okolico popolnoma napačno, ne pozna oseb in krajev, čuje skrivnostne glasove, počenja nezmiselna dejanja, potuje, ne da bi vedel kam in kako, popiva, izvršuje celo zločine, tatvine, požige, umore, ne da bi se vsega tega zavedal. Ko se prebudi iz takšne omotice, se po navadi ne spominja, kaj je med njo doživljal in počel. Dostojanjski nam opisuje v svojih romanih na mnogih mestih takšne slučaje in ljudi. On sam je bil epileptik in v svojem življenju marsikdaj podvržen takšnim stanjem. To je somnambulizem. Njegovo sorodnost z epileptičnimi napadi in običajnimi sanjami dokazuje tudi že prej omenjena pozabljenost bolnikov glede dogodkov v času snobhoje. Le včasih jim ostane medel spomin nanje, ki ga potem po navadi pripisujejo sanjam. Neki zdravnik je pripovedoval svoji ženi, da je sanjal ponoči o tem, kako je napisal dolgo zdravniško poročilo. Toda to poročilo je našel potem v resnici na svoji pisalni mizi! Sestavil ga je ponoči med somnambuličnim napadom, ko je bil vstal s postelje. Potem se je mirno vrnil spat.

Takšni slučaji zamenjavanja bolezenskega napada in sanj pa so redki. Običajno se bolnik ničesar ne spominja. Pač pa so

(Dalje na IV. strani)

Z globoko žalostjo naznanjamo vsem znanec in prijatelj, da je naš ljubljani, nepozabni soprog, brat in stric

Fran Čarga

ob 2 ponoči 20. t. m., previden s sv. zakramenti v Gospodu zaspal.

Pogreb se bo vršil dne 22. t. m. v torku, ob 9. uri zjutraj, iz hiše Žalosti Sv. Ivan Vrdelca-Soglietto 329.

Žalujoci:

Marija, soproga, Tončka, nečakinja.

Andrej, brat, in ostali sorodniki.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 1542

SV. MIKLAJ 27. Ne pozabite obiskati prodajalno v Trstu, Piazza Oberdan št. 1. Bogata izbira hišnih potrebščin in igračk po najmernejših cenah. 1476

—CA avtorizirana sprejemna postaja. Govori slovensko, Slavce, via Giulia 29. 1440

POZOR! Velika zaloga vseh mrtvaških potrebščin. Krste za odrasle od L 60 naprej; krste male od 15 L naprej. J. Sakšida, Dornberg. 1512

ZLATARNA Albert Povh Trst, Via Mazzini 48. Kupuje zlato, srebro in krone. Popravlja in prodaja zlatenino. — Cene zmerne.

Najvišje cene plačujem za KOŽE

kun, zlatice, lisic, dihurjev, vider, jazbec, cev, mačk, veveric, krtov, divjih in domačih zajcev itd. itd. pošiljajte po pošti. Sprejemajo se

D. Windspach - Trst

Via Cesare Battisti 10, II. nad., vrata 16. Telefon int. 38-65.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registr. zadruga z omeji. poročtvom uraduje v svoji lastni hiši ulica Torre bianca 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Sprejema »Dinarje« na tek. račun in jih obrestuje po dogovoru.

Davek od vlog plačuje zavod sam.

Daje posojila na vknjižbe, menke, zastave in osebne kredite.

— Obrestna mera po dogovoru. —

Na razpolago varnostne celice (safe)

Uradne ure za stranke od 8.30 do 13 in od 16 do 18.

Ob nedeljah je urad zaprt.

Štev. telef. 25-67.

Najstarejši slov. denarni zavod

PODLISTEK

Črni lovec

Zgodovinski roman iz kanadske prošlosti (52)

Spisal James Oliver Curwood
Prevel France Magajna.

Od vznjožja stopnic se je še enkrat ozrl k njej, a videl je le svetli oblak las, ko se je vračala v Angelikino sobo. Na svoj nežni, svetniški način mu je Angelika želela lahko kot in ga izročila skrbni slugi, ki naj ga odvede na stanovanje Petra Gagnona.

Ta je stanoval v ulici Svete Uršule, ki ni bila daleč. A preden je prehodil polovico poti, ko je vihrala divjala za njim in je pred njim stopal sluga in svetil, se je spomnil, da mu ni Anica niti z eno besedico pojasnila skrivnosti svojega nočnega opravka z Bigotom. Prav ničesar mu ni pojasnila.

Skoro se je spoteklil nad slugo, ki se je ustavil pri vratih, ki so se nahajala tesno ob ulici. Ob svitu svetilke je lahko opazil, da je hiša nad njimi zidana iz kamena in obmetana z ometom. Polkna na oknih so bila tesno zaprta.

Na ropot trkača je prihitel od znotraj sluga, odprl vrata, sprejel Davidove stvari in ga odvedel po dolgi mratni veži in skozi druga vrata v veliko sobo.

David bi v hipu spoznal, da stanuje tukaj Peter, tudi če bi slednjega ne bilo. Stena, proti kateri je gledal, ko je vstopil, je bila vsa pokrita z zbirko različnega orožja, vsa soba pa je bila polna raztresenega razkošja, kar je bila znatnost njegovega prijatelja. Toda Peter je bil navzoč. V prvem hipu, ko ga je David zagledal, mu je srce za trenutek zastalo.

Peter je stopal trdo gor in dol po sobi in držal v roki dolgocevnico dvobojniško pištolo. Smehljal, s katerim je pozdravil Davida, je vseboval več besne grožnje kot pa pri-

jateljskega veselja. Bil je kričeče nasprotje tistega rejenega, vselega in ljubeznivega Petra, ki ga je poznal ob reki Richelieu.

«Tako, tako, tako,» je dejal z renčevim strupenim glasom. «Nancin ljubimec, eh? Jako brzo delo si opravil ob Richelieu, ali ne? In vsi smo bili medtem tako slepi kakor gozdni netopirji! Torej, kaj boš povedal? Zaradi tvoje matere te ne morem pozvati ven in te ustreliti. Toda če zavoliš Anice bi moral storiti to.»

David je proženo roko počasi povzel in zijač v prijatelja. «Peter!» je zvenil. «To je vse pomota. Jaz nisem...»

«Pomota!» mu je z rastočim glasom segel Peter v besede. «Pomota!» in z besno kretnjo je zagnal pištolo po sobi. «Moram se je znebiti, da te ne pozdravim s smodnikom in kroglo! Zmota — poljubljati Nanciko tako! Torej pomota — taka nizkotna nezvestoba napram Anici! In podlo izdajstvo napram meni! Samo enega drugega je ona

prej tako poljubila kot tebe, gošpod Rock? Slišal sem, ko je to povedala. Dvoje ljubimcev — in ti si poslednji!»

«Peter!» Davidov obraz je postal bled kot platno. Z naglo kretnjo je pograbil drugega za rame. «Peter, ti lažeš!» Vrgel ga je za par korakov nazaj in prekrizal roki na prsih kakor Indijanec. «Ti lažeš!»

Zdaj je bila vrsta na Petru, da je odprtil ust zijač v Davida, a le za hip. Usta je krčevito stisnil, oči so se mu pa ozile, dokler nisu postale kot dve iskriči točki. «Troje ljudi sem že ustrelil v manjšim povodom,» je rekel mrzlo.

«Ustrelil me, če hočeš,» je odvrnil David. «Ponavljam pa še vedno: lažeš!»

To je bil nov David, ki je stal zdaj pred Petrom. Ko bi bil nekoliko let starejši in ko bi imel belo prog v lasih, bi ga lahko smatral za Črna lovca.

«Poljublil sem Nanciko,» je rekel. «Poljublil sem jo, ker mi je bila videti edina prijateljica v tem kraju,

ki ga že začenjati sovražiti. V tem ni nevihti sem šel naprej k samostanu. Neki mož, ki se imenuje Pierre Colbert, me je vodil tja. Videla sva Anico priti iz samostana n z njo je bil Bigot. Z njim se je odpejala in z njim se je veselo smejala. Gospoda Colberta sem tedaj poprosil, da mi pokaže hišo Nancike Lotbiniere. Čeprav je tedaj odhajala s svojimi prijatelji, me je sprejela in mi je bila dobra teta — da se je zgodilo.

To je vse. Poleg moje matere in Anice je še ena ženska za katero se hočem boriti, kajti dobra je bila zame in dvakrat se je postavila zame proti drugim. Ako so v Quebecu angeli, kakor si mi mnogokrat pravil, tedaj je ona eden njih. Ne trpim, da bi jo kdo sramotil. Ako misliš, da je slaba...»

«Slaba» je zagrmel Peter. «Kdo pravi, da je slaba? Ali meniš, da sem jaz rekel kaj takega?»

«Namigaval si močno...»

«Ničesar nisem namigaval. Jaz...»

Peter si je vznemirjeno gladil la-

se. «Da bi jo sramotil!» je vzkliznil. «Hajsi umrem. Ubil bi ga, če ni kdo izpregovoril eno samo žal besedico proti njej. Ona je angel.»

«Saj ravno to ti hočem dopovedati,» je dejal David ves zmeden.

opazovali, da se spomni na kakšen prejšnji somnambulistični dogodek pri kakšnem požarnem napadu. Mlado dekle, Nemka, si je med napadi domisljala, da je Francozinja. Govorila je tedaj francoščino izvrstno, tudi njene kretnje in manire so bile čisto francoske, elegantne. Na svoje nemško pokolenje je pozabila med boleznijo popolnoma. Kakor je pozabila na svoje francoske vedenje v časih polne zavesti. Toda kakor hitro se je napad ponovil, je bila zopet «Francozinja» in je nadaljevala svoje drugo življenje tam, kjer se je bilo s prenehanjem prejšnjega napada prekinilo. Na podobne slučaje dvojnega življenja, vsaj za časnega, enega v sanjah, drugega v resnici, se bo spominjal marsikateri povsem zdrav človek iz lastne prakse. Kakor znano ga živijo zelo pogostoma osebe, ki so jih večkrat hipnotizirali.

V splošnem je snohoja bolezen, ki ni nevarna. Bolniki vstajajo s postelje, se oblačijo, prižigajo luči, berejo, pišejo, hodijo po hiši in izvršujejo dela, na katera so v normalnem stanju privajeni. Po kratkem času, kvečjemu po eni uri, se spravijo znova v posteljo in spijo dalje.

Razne zanimivosti

Nemško novinarstvo v številkah

Po izjavi nekega nemškega statističnega urada znaša število periodičnih publikacij, nabitih v nemški knjižnici v Lipskem v letu 1926-27 okrog 17.000. Izmed teh jih je polovica (okrogla številka: osem tisoč) socialnega značaja ter 5000 industrijskega, gospodarskega in tehniškega značaja. Vzgojstvo in mladina je posvečenih 650 publikacij, 273 oblikovni industrijski umetnosti, 283 muziki, gledališču in filmu. Na polju znanosti je razen socialnih ved najbolj zastopana v žurnalizmu bogoslovna književnost, kateri služi 1599 publikacij. Zgodovinskih publikacij je 912, medicinskih 689, naravoslovnih 487, 415 kulturnozgodovinskih, pravnih 289, filozofskih 87 in 83 matematičnih.

Kako živijo leningrajski učitelji

Glasom statistike, ki jo je objavil nedavno leningrajski statistični urad, živi v bivši ruski prestolici okoli 7000 učiteljev nižjih in srednjih šol. Omenjeni statistični urad je tudi zbral zanimive podatke o življenjskih razmerah teh učiteljev. Poročen leningrajski učitelj, ki mora s svojo plačo prehranjevati družino, dobi 104.80 rubljev čiste mesečne plače, ki pa je v splošnem preplača, da bi dostojno izhajal, zlasti če je družina številna. Zato si morajo posamezni člani učiteljske družine čisto sami služiti vsakdanji kruh. Osnovna plača srednješolskih učiteljev se jako razlikuje od plače učiteljev na osnovnih šolah. Srednješolski učitelj dobi 124.90 rubljev mesečne plače, dočim dobi učitelj na osnovni šoli samo 92 rubljev mesečno. Plače oženjenih učiteljev so enake zaslužku oženjenih delavcev. Učiteljska družina potroši za hrano 41 odstotkov plače, za najemnino 7.9 do 9.2 odstotkov, za kurjavo in razsvetljavo pa 7.1 do 8.4 odstotkov plače. Za obleko in obnavila potroši leningrajski učitelj manj nego delavec, t. j. 9.7 do 10.4 odstotkov, napram 12.18 odstotkom. Izdatki za knjige in časopise so neznatni, ker znašajo samo 1.6 do 1.7 odstotkov plače, t. j. približno dva rublja na mesec. Za gledališče in kinematograf potroši leningrajski učitelj povprečno 2.6 do 2.8 odst. svoje plače, za članarino in za razne druge prispevke za komunistično stranko pa mora odšteti od 2.1 do 2.3 odst. plače.

Menjavala je moške ko srajce

V kraju Aulnay sur Bois na Francoskem so zaprli vdovo mersark. pomočnika Brucquea. Prejšnji mesec so dobili sosed v stanovanju mersarskega pomočnika mrtvega, poleg njega je pa ležala njegova žena brez zavesti. Duh po plinu je dokazoval, da se je bila zgodila nesreča in da je uhajal iz cevi plin, ki je zadušil moža, žena pa spravi ob zavest. Ljudski glas je pa trdil, da nasprotno in na podlagi raznih govorice so orožniki prišli vdovo in jo zaprli. Že v prvem zaslišanju je priznala, da je odprla pipo plina, ko je spal njen mož v postelji, šla tačas, ko se deloval plin, v klet, vrnila se, ko se ji je zdelo, da je mož že mrtel, in ostala pri njem trideset ur, dokler se niso spomnili sosedje nanju.

lje. Drugega dne se čutilo mogoče nekoliko zbiti in se čudilo, če najdejo kakšno delo narejeno, o katerem se ne spominjajo, kdaj bi ga bili počeli. Med napadom so jim oči večinoma strmo odprte in brez izraza. Toda včasih ne poteče vse tako gladko. Ker ne vedo, kaj delajo, ker dojemajo zunanje predmete zelo nepopolno in včasih povsem narobe, je mogoče, da izvršijo kakšno reč, ki bi bila v neizmerno škodo njim samim in drugim ljudem. Pripetilo se je, da je mesečnik zažgal hišo in se vlekel spet v posteljo, ne da bi slutil, kaj je storil. Kadar potujejo po nevarnih mestih, po strehah, skozi okna in podobno, zadostuje, da se prebude, da se nevarnega položaja zavedo in prestrašijo, pa je nesreča tu. Zato je treba ohraniti hladno kri, kadar jih vidite v nevarnosti. Najmanjši klic jih lahko prebudi. Treba jim je pomagati hitro, toda mirno. V ostalem pa je najboljša pomoč tista, ki pazi že vnaprej, da ne zaidejo v nevarnost. Miren poziv, naj se spet vlečejo, če so vstali, energičen stresljaj, nekoliko mrzle vode jih spravi spet k zavesti. Do zdravlja jih pa spravi seveda le dober zdravnik.

Reveč v svet — bogataš domov

Pred šestdesetimi leti se je izselil Silvester Poli iz Lucce v Ameriko in sedaj se vrne spet domov kot večkratni milijonar. Najprej je prodajal v Ameriki voščene kipe; v izdelovanju teh kipov se je v kratkem času tako izpopolnil, da se je lotil kipov v naravni velikosti. Izdeloval je v vosku razne znamenite osebe anglo-saksonske. Ti kipi so mu donosali prve večje dobičke. Čez leta si je prisvojil mnoge kinematografe in gledališča, v katerih so se uprizorjale večkrat v letu predstave, ko jih čisti dobiček je šel v dobrodelne namene. Tako je Poli poslal radi potresa razdrtemu sicilijanskemu mestu Messina šest milijonov dolarjev. Cenijo bogatino na 450 milijonov lir, ki si jih je bil prislužil z vztrajnostjo, pridnostjo in podjetnostjo.

Češkoslovaški rabelj

Rabelj Wohlschläger v Pragi je šel v pokop. Bil je že v letih in ni mogel več opravljati tega precej težavnega posla. Oblast je razpisala natečaj in iskala dosežanemu rabelju vrednega naslednika. Dobila je devet in petdeset ponudb, med katerimi je bil neki bivši profesor teologije, neki brezposelni igralec, neki bivši poročnik — in neka ženska kot edina zastopnica nežnega spola.

Požrtvovalen anglikanski župnik

Kakor se glasi brzljavna vest iz Guernsey-a, enega izmed normanskih otokov v Rokavskem kanalu, namerava anglikanski župnik Herbert Quarrie preplaviti Rokavni kanal in z nagrado znesku 1000 šillingov dovršiti popravilo svoje župne cerkve Saint Andrewa. Župnik je pet in štirideset let star in po svoji postavi pravi atlet.

Popis poleta.

General de Pinedo je že dovršil svoj spis «Moj polet čez ocean in čez obe Ameriki» in izročil rokopolis založništvu U. Hoepli v Milano. Knjiga bo velika osmerka, štela bo 320 strani, opremljena bo z 200 fotografijami in 40 načrti, ki jih je napravil pisatelj sam. Predgovor je spisal pesnik D'Annunzio. Knjiga bo stala približno 45 L.

Novo društvo v Ameriki.

V Washingtonu se je te dneve ustanovilo novo društvo, čigar člani morejo postati le prekooceanski letalci. Društvo se imenuje klub okeanskih letalcev. Dosedanji člani so polkovnik Lindberg kot predsednik, častnik Maitland in Haggenberger, ki sta piva poletela iz San Franciska v Honolulu, Brook in Schlee, ki sta letela okrog sveta, Chamberlin, ki je dospel do Novega sveta, Smith, Bronte, Gabel in Jensen, ki so tudi leteli čez Tihi ocean, nadalje Byrd s svojimi treni tovaršiši Novillejem, Acosto in Balchenom, ki so padli ob Normandi, v morje in končno kot edina ženska Ruth Elder in njen soletalec Haldeman, ki sta padla v morje pri Azorskih otokih. V društvo se pa ni sprejel milijonar Levine, ker je bil on na letalu «Columbia» pod vodstvom Chamberlina» le potnik in ne letalec.

Telefon je izdal.

Ko je govoril odvetnik Peter Olds s svojo stranko Meisternechtom po telefonu, je nenadoma slišal v

telefonu dva strela in šum, kakor bi padel kak predmet na tla. Odvetnik je takoj telefoniral svojemu znancu, ki je bival v bližini Meisternechtovega stanovanja, in ga pozval, naj gre takoj k Meisternechtu in naj poišče, kaj se je bilo zgodilo. Ko je prišel odvetnikov znanec do Meisternechtovega stanovanja, je videl, kako je zapustil hišo Meisternechtov svak. V sobi je našel Meisternechta s prestreljeno glavo ležati v mlaki krvi. V roki je še vedno držal telefonsko slušalko. Preiskava je dognala, da je bil v resnici morilec svak Meisternechtov, ker mu je ta očital, da ima dve zakonski ženi.

Kolesa v Italiji.

Agencija «L'Italia d'Oggi» je posnela iz neke statistike, da se prodaja v Italiji več ko 200.000 dvokoles. Uvoz tujih znamk je malenkosten. Leta 1926 je prišlo v Italijo iz inozemstva le 982 biciklov.

Pet sto avtomobilov zgorelo.

V veliki zalogi avtomobilov v New Yorku je nastal radi eksplozije, ki se je slišala daleč okoli, požar, ki je v kratkem času uničil vso zalogo t. j. pet sto avtomobilov. Škoda se ceni na tri milijone dolarjev. Požar je zahteval tudi žrtve, dve osebi sta zgoreli, med njima je bil lastnik poslojca, Melish, tri osebe so pa odnesle hude opekline. V bližini gorečega poslojca je vladala taka vročina, da so se morale vse sosednje ulice izprazniti.

Stric iz Amerike.

Dvajset let je že minilo, odkar se je bil izselil Meyer v Zedinjene države Severne Amerike, da si poišče srečo. Z vztrajnim delom, pridnostjo in varčnostjo je prišel kmalu do precejšnjega premoženja. Pred tedni je umrl. Sedaj so dobili njegovi nečaki v St. Gallnu v Švici iz Amerike poročilo, da so podedovali po svojem stricu eden in dvajset milijonov dolarjev.

Rockefellerjeva darežljivost.

Ni dolgo od tega, ko smo poročali, da je znani ameriški milijonar Rockefeller junior omogočil s precejšnjim darom vzpostavitev Shakespearjevega gledališča, ki je bilo pred meseci pogorelo. Sedaj je daroval dva milijona dolarjev (približno 36 milijonov lir) za zgraditev muzeja za starinstvo v Palestini in sicer s sedežem v Jeruzalemu. Vrše se že pogajanja za nakup primerne zemljišča. Rockefeller je pri tem postavil edini pogoj, da mora biti zgrajen muzej v dobi treh let.

Z namenom, da ga zaprejo.

V Louvru v Parizu je prerezal z brivsko britivjo neki mladenič v dolgosti dvajsetih centimetrov soli, vredno en milijon frankov. Storičla so takoj čuvaji prijeli in zaprli. Izjavil je, da je brezposeln mesarski vajenec, ki nima nobenih sredstev, da bi se preživljal, zato je napravil to dejanje z namenom, da pride v zapor, kjer bo dobil hrano in stanovanje na državne stroške in mu ne bo treba lačnemu in sestradanemu iskati službe dneve in dneve brezuspešno. Škoda na sliki se bo dala popraviti, ne da bi se ji kaj poznalo.

Radi smrti zaročenke v smrt.

V nedeljo se je med mašo v cerkvi Sv. Marije milosti polne v Brešciji ustrelil pred glavnim altarcem triindvajset letni Alojzij Corazzina in bil na mestu mrtel. Ves čas od začetka maše je pobožno molil, nenadoma ga je stresel, jok in pognal si je kroglo v senca. Samomorilec je bil sin trgovca, resen in delaven in bil tako rekoč desna roka svojemu očetu v trgovini. Kot vzrok samomora se navaja, da se mu je pred nekaj dnevi ustrelila njegova zaročenka. Cerkev se je nato zaprla in se bo morala zopet posvetiti.

Sedaj je začela tudi Japonska

Na Japonskem se pripravljajo na prvi polet preko Tihega oceana in sicer od zapada proti vzhodu. V tej smeri še ni nobeden poskušal svoje sreče. Letalo je že dograjeno. Zgradil ga je japonski inženir in vsi kosi in vse setavine, vstevši motor, so izdelki japonskih tovarov. Za letalo so se nabirali prostovoljni prispevki. Kako navdušen je vlada za ta novi polet, kaže to, da je dal član državnega zbora Kamejiri Taki sam 50 tisoč dolarjev. Polet se bo vršil čez Havajske otoke v San Francisko (Sev. Amerika.)

Predgodovinsko bojišče.

Že pred leti so se izkopali na otoku Alsen-u predgodovinski predmeti. Na velikem barju pre Kirschsprungkopplu so našli na staro bojišče. Vsak dan so se izkopali novi predmeti, orožje, sulice iz kosti in železa, cele in združljene. Čim dalje so prihajali, tem večja je bila zaloga najdenih in izkopanih mečev. Vse te najdbe govore, da se je na tem mestu vršila strašna bitka. Dobili so se tudi leseni štiriojlati ščiti in celo lesena ladja se je izkopala. Prepeljali so jo v kopenhavski muzej. Strokovnjaki sodijo, da so se na tem mestu vršili boji med severnimi narodi. Muzejski ravnatelj Rosenberg tolmači najdbe ladje na barju na ta način, da se je ladja odzvela premaganimu sovražniku in žrtvovala božanstvu, ki je naklonilo zmago. To se je zgodilo približno v petem stoletju pred Kr. Zgodovinsko je dognano, da so se dotikali otoka Alsen-a v prazgodovinski

dobi potujoče čete Cimbrov in Anglosaksoncev in sta je prišlo med Saksi in Angli večkrat do ljutega boja prav na tem otoku.

Gališka vas v plamenih.

V vzhodno gališki vasi Ulyzno je šlo neko otroče z lučjo na skedenj. Radi nepazljivosti se je skedenj vnel. V najkrajšem času je stalo vseh eden in trideseta s slamo kritih vaških hiš v plamenih. Vse je zgorelo, hiše, poljsko orodje, žetev in mnogo živine. Tudi trije otroci so ostali kot žrtve na pogorišču.

Predor za avtomobile pod Hudsonom.

V nedeljo je bil slovesno odprt novi predor za avtomobile med New-Yersey-em in New-Yorkom pod reko Hudsonom. Predsednik Coolidge je pritisnil v Washingtonu na električni gumb in pri obeh vhodih v predor sta poskočili dve zastavici v zrak. Novi predor je največji prometni predor na svetu.

Giovanni Sterza & C.
Trst, Via Coroneo št. 5
Zaloga peči, štedilnikov, majoličnih in keramičnih plošč, peči iz litega železa in cevi. (1125)

ŠIRITE „Naš glas“
Mesečno družinsko revijo!
Naročnina za celo leto 16 L
Naslov:
Trieste, Casella postale 343

Avion ožljina črta
Trst-Lokev-Divača-Senožec
PODJETJE I. RUVELLI
Odhodi s trga Oberdan.
Vozni red od 1. oktobra do 31. marca.
Iz Trsta v Senožece ob 16.15. Iz Bazarice ob 16.45. Iz Lokve ob 17.—. Iz Divače ob 17.10.
Iz Senožece v Trst ob 7.30. Iz Divače ob 7.50. Iz Bazarice ob 8.15.
Listki za tja in nazaj: Trst-Divača in nazaj L 13.—. Trst-Senožece in nazaj L 16.—.

NOVI URNIK
tržaško - openskega tramvaja
Novi urnik bo veljal od 1. oktobra 1927. do 31. maja 1928.

Odhodi iz Trsta, trg G. Oberdan:	6.20	7.00	7.16	7.32	7.48	8.04	8.20
	8.36	9.00	9.24	9.48	10.12	10.36	11.00
	11.24	11.48	12.04	12.20	12.36	13.00	
	13.24	13.48	14.12	14.36	15.00	15.24	
	15.48	16.12	16.36	17.00	17.24	17.48	
	18.12	18.36	19.00	19.24	19.48	20.12	
	20.36	21.00	21.24	21.48	22.12	22.36	
	23.00	23.48	0.30				

Odhodi iz Opčin:	5.45	6.12	6.36	7.08	7.24	7.40	7.56
	8.12	8.36	9.00	9.24	9.48	10.12	10.36
	11.00	11.24	11.40	11.56	12.12	12.36	
	13.00	13.24	13.48	14.12	14.36	15.00	
	15.24	15.48	16.12	16.36	17.00	17.24	
	17.48	18.12	18.36	19.00	19.24	19.48	
	20.12	20.36	21.00	21.24	21.48	22.12	
	23.00	23.48					

Ravnateljstvo si pridržuje pravico odrediti izredne vožnje izven onih, določenih po urniku.

Odhodi iz Trsta na opensko železniško postajo in nazaj:
Trst: 6.20 11.24 17.24 18.12
Opčine: 6.52 11.56 17.56 18.44
Op. postaja: 7.00 12.04 18.04 18.50

Op. postaja: 6.46 14.54 20.28
Opčine: 7.08 15.00 20.36
Trst: 7.40 15.32 21.08

W. J. KRIŽANOVSKA:
NEMEZA
ROMAN
se prodaja
v TRSTU: v Tiskarni „Edinost“, Via S. Francesco 20 (tudi trdo vezan) in v Knjižarni-papirnici Stoka, Via Milano 37. V GORICI: v Narodni knjižarni, Via Carducci 7, v Knjižarni kat. tisk. društva, Via Carducci 2. V KANALU: pri Izidoru Ivančiču. V IDRIZI: pri Franu Cimbirk in Valentinu Trevenu. V SOLKANU: pri Mariji Gomišček. V POSTOJNI: pri Antonu Milaycu.
Cena 6.— lir
Po pošti L. 7-50
Prodajalci dobijo običajni popust.

Oscar Canarutto
zlatar in urar
Trst, Via Matteo R. Imbriani št. 13.
Kupuje, prodaja, zamenjuje vrednostne predmete (960)
Sprejema naročila in popravila

NA OBROKE
Obleke, paletote, dežni plašči, tkanine, perila, platno, dežniki, giljete, volneni pullover, blago velour i. t. d.
Znižane cene! Pogoj ugodni!
Via Roma 3, III. nadstropje

FERRO CHINA PIGATTI
Okrepčevalno sredstvo, predpisano od zdravniških avtoritet proti MALOKRVNOSTI, BLEDICI in za OKREVANJE
LEKARNA ZANETTI - TRST - Via Mazzini

Zahtevajte originalno steklenico.
Acqua dell'Alabarda
ki vsebuje kinin, ki je najboljše sredstvo proti izpadanju lasi.
Lekarna Castellanovich
Lastnik F. Bolaffio
Trst — Via dei Giuliani 42 (Sv. Jakob)
V Gorici: Fiegel, Via Carducci št. 9

BEVKOV ROMAN
Jakec in njegova ljubezen
JE IZŠEL
Cena mu je L 2'50; po pošti L 3'—
Prodaje se pri vseh dosedanjih razprodajalcih.

MOČ PRETEKLOSTI
Roman v treh delih
Spisala V. J. Križanovska.
Iz ručnice prevedel IVAN VOJK.
Cena L 6.—, po pošti priporočeno L 7-40. V inozemstvo L 8-60 proti vnaprejšnjemu znesku. — Roman je izdal iz založila Tiskarna Edinost. — Prodaje: Tiskarna Edinost v Trstu, Via S. Francesco 20/L., — Knjižarna J. Stoka, Via Milano 37 v Trstu, — Nar. Knjižarna, Gorica, Carducci 7. — Katoliška knjižarna, Gorica, Carducci 4. — Kraigher Josip, Postojna.
Vezane v originalne platnice (cena L 10) se dobi v knjižarni STOKA.

Tiskarna Edinost v Trstu
Izvršuje vsa tiskarska dela v najmodernejšem stilu kakor tudi v večbarvnem tisku. Razpolaga z najmodernejšimi stroji, črkami, Lynotype, stereotiploji ter rotacijskim strojem. Vsa naročila se izvršujejo točno in po zmernih cenah.
Ul. S. Francesco d'Assisi 20

W. J. KRIŽANOVSKA:
NEMEZA
ROMAN
se prodaja
v TRSTU: v Tiskarni „Edinost“, Via S. Francesco 20 (tudi trdo vezan) in v Knjižarni-papirnici Stoka, Via Milano 37. V GORICI: v Narodni knjižarni, Via Carducci 7, v Knjižarni kat. tisk. društva, Via Carducci 2. V KANALU: pri Izidoru Ivančiču. V IDRIZI: pri Franu Cimbirk in Valentinu Trevenu. V SOLKANU: pri Mariji Gomišček. V POSTOJNI: pri Antonu Milaycu.
Cena 6.— lir
Po pošti L. 7-50
Prodajalci dobijo običajni popust.